

Recreatief landschapspark Rottemeren

Ontwikkelplan

Analyse

18 december 2019

Inhoud

Inleiding

Analyse per thema

Relatie Binnenstedelijke Rotte

Aanzet uitgangspunten ontwikkelplan

Lijst aanwezigen bij de expertsessies

Inleiding

Als start van het proces van het ontwikkelplan is begin oktober een aantal expertsessies georganiseerd.

Tijdens deze sessies zijn experts met verschillende achtergrond met elkaar in gesprek gegaan om het werkingsgebied voor verschillende thema's in kaart te brengen en om knelpunten en kansen in beeld te brengen. Deze rapportage/presentatie is het verslag van die sessies.

Per thema is een analysekaart en een kansenkaart gemaakt. Daarnaast is een aantal pagina's opgenomen over de relatie van het ontwikkelplan met de plannen voor de binnenstedelijke Rotte.

Tot slot is een eerste aanzet gemaakt voor de uitgangspunten voor het ontwikkelplan op basis van het landschappelijk raamwerk uit het kader- en koersdocument, zijn er een aantal discussiepunten opgenomen en is er een aanzet voor ruimtelijke rotte-spelregels geformuleerd.

In de bijlage is een lijst met deelnemers aan de expertsessies opgenomen.

Analyse per thema

Thema's

Plannen en ontwikkelingen in de regio
Landschap en cultuurhistorie

Water

Natuur

Recreatie

Verkeer (auto, langzaam verkeer, varen)

Klimaatadaptatie, duurzaamheid en energietransitie

Beheer

Maatschappelijke betrokkenheid

* *Coalitieakkoord 2018-2022*

Hoogtekaart

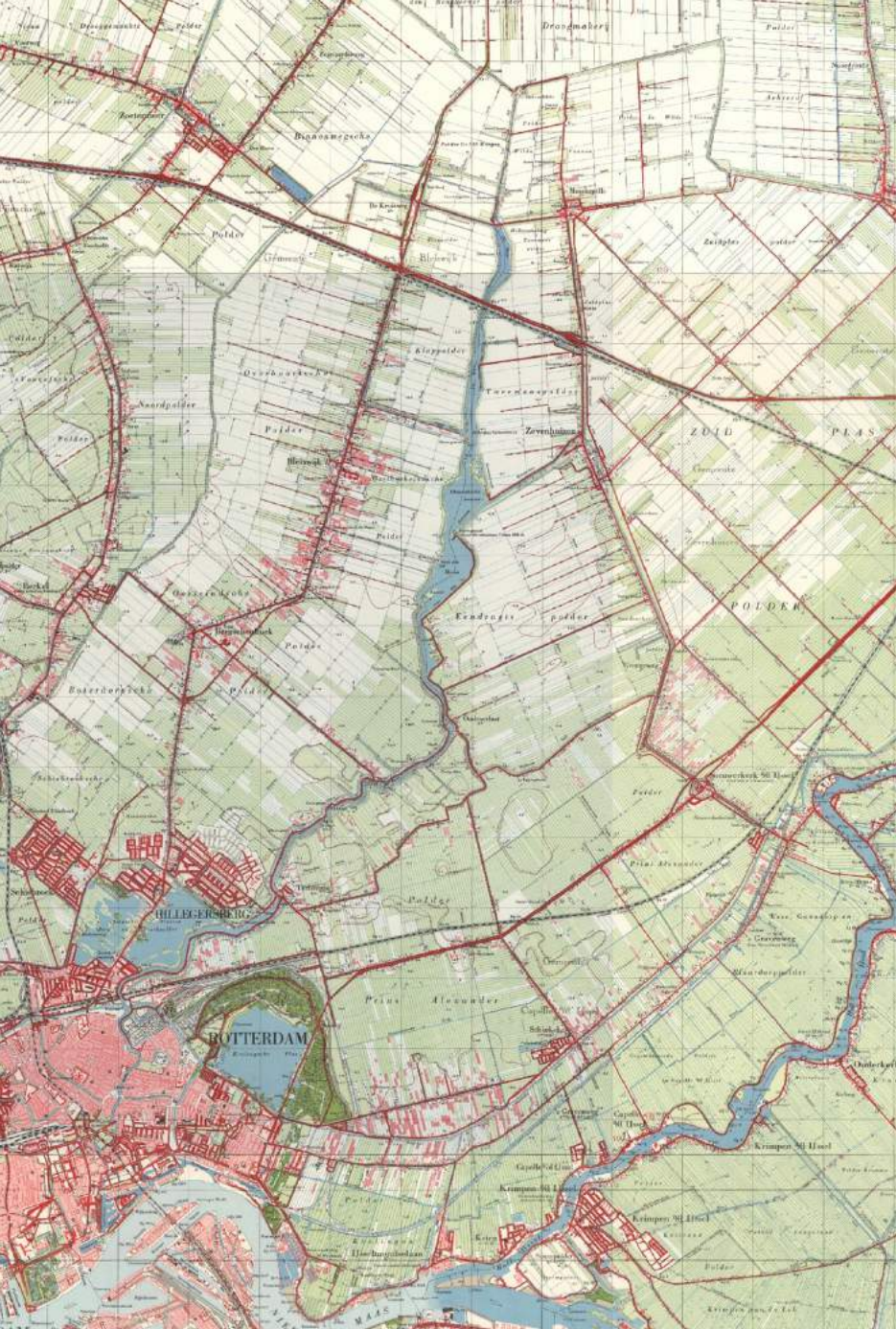

Geomorfologie

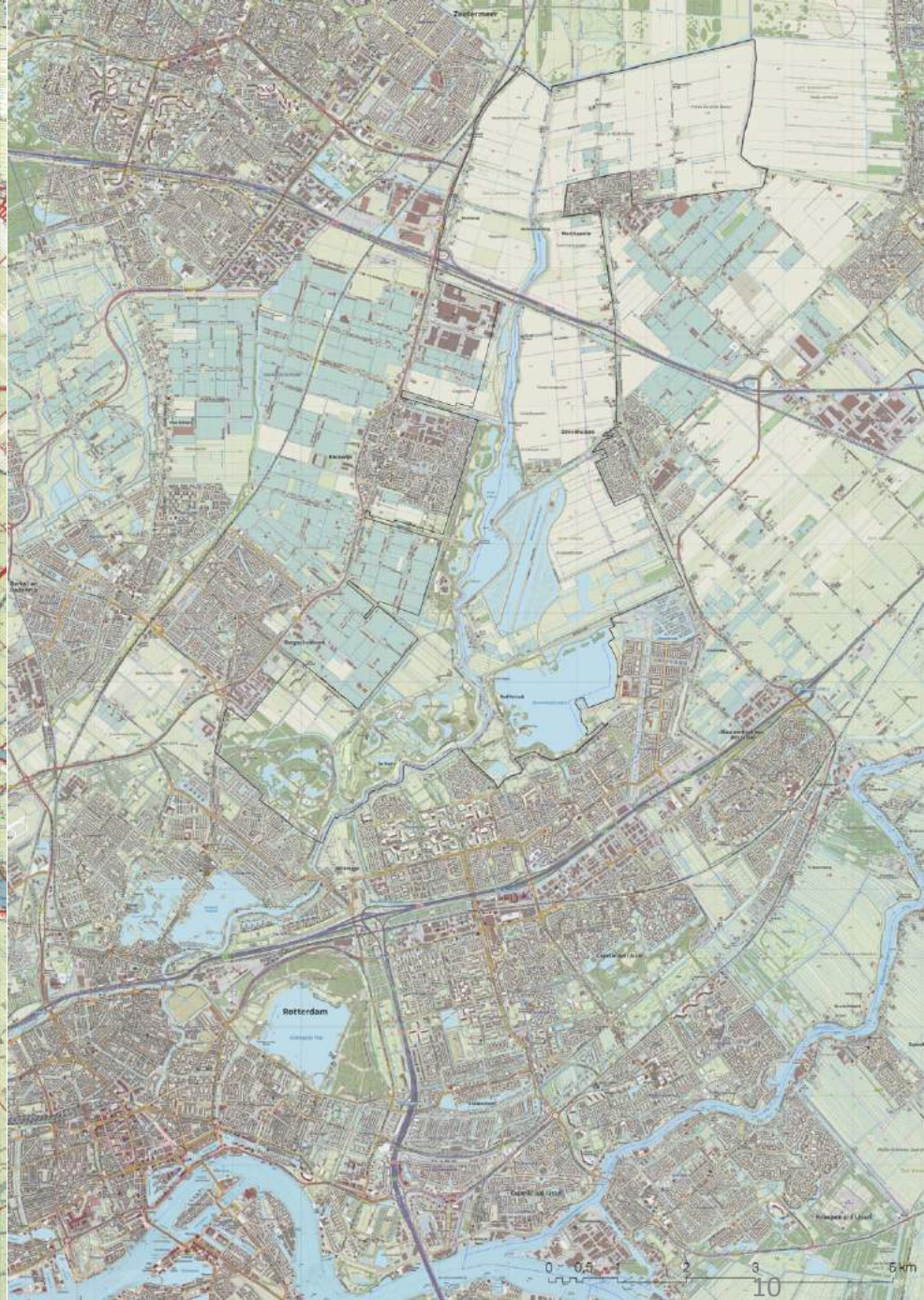

Legenda:

- B44: Stroomrug
- B71: Getij-inversierug
- B81: Veenrestdijk
- B92: Storthoop
- F91: Plateau-achtige, opgespoten terrein of kunstmatig eiland
- L74: Welving in getij-afzetting
- M72: Vlaakte van getij-afzetting
- M81: Ontgonnen veenvlaakte
- M83: Veenresten
- M93: Vlaakte ontstaan door afgraving of egalatie

1962

2019

Landschap en cultuurhistorie Analyse

Veenlandschap

Hooggelegen, kronkelige structuur, restant oorspronkelijk natuurlandschap

- Rotte, oude veen rivier
- Boezemlanden, o.a. Koornmolengat, Pekeiland, de Bonk
- Veenresten o.a. Zevenhuizerplas, Nessepolder, het Veen (Snelle)
- Oude zijarmen o.a. Lange vaart
- Oude dorpen o.a. Terbregge, Oud Verlaat, Rotte

Droogmakerijenlandschap

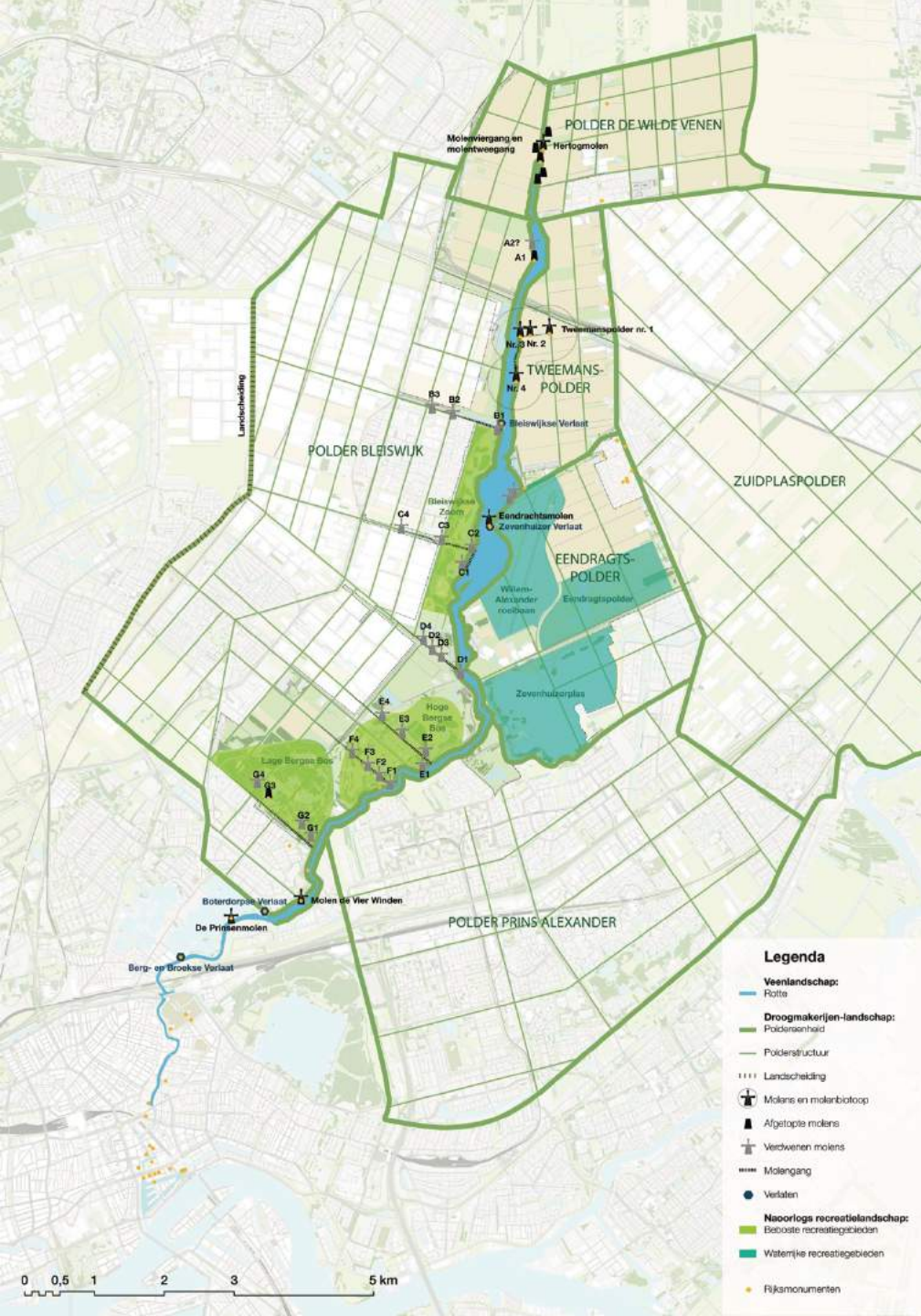
Diep gelegen orthogonale structuren, omvattende basis voor ontginning en verstedelijking

- Tweemanspolder, Polder Wilde Venen, Klappolder, polder Bleiswijk, Zuidplaspolder, kleine restgebieden
- Boezems, o.a. Landscheiding, Ringvaart, Hennipsloot,
- Molengangen, molens, afgeknotte molens, verlaten
- Lintdorpen en monumenten

Naoorlogs recreatie- en natuurlandschap

In meer en minder mate zelfstandige en losstaande eenheden met een uitgesproken eigen inrichtingsstructuur

- Hoge Bergse Bos
- Lage bergse Bos
- Bleiswijkse Zoom
- Bleiswijkse Fles
- Zevenhuizerplas
- Willem Alexanderbaan
- Eendrachtspolder
- Kleinere gebieden o.a. Ommoordse Veld, Wollefoffenpark

Landschap en cultuurhistorie

Kansen

Veenlandschap

1. **Boezemlanden en restveen** optimaal inrichten en eventueel uitbreiden
2. **Zichtbaarheid Rotte** vanaf de dijken
3. **Zone boezemsloot** als landschappelijke eenheid benutten

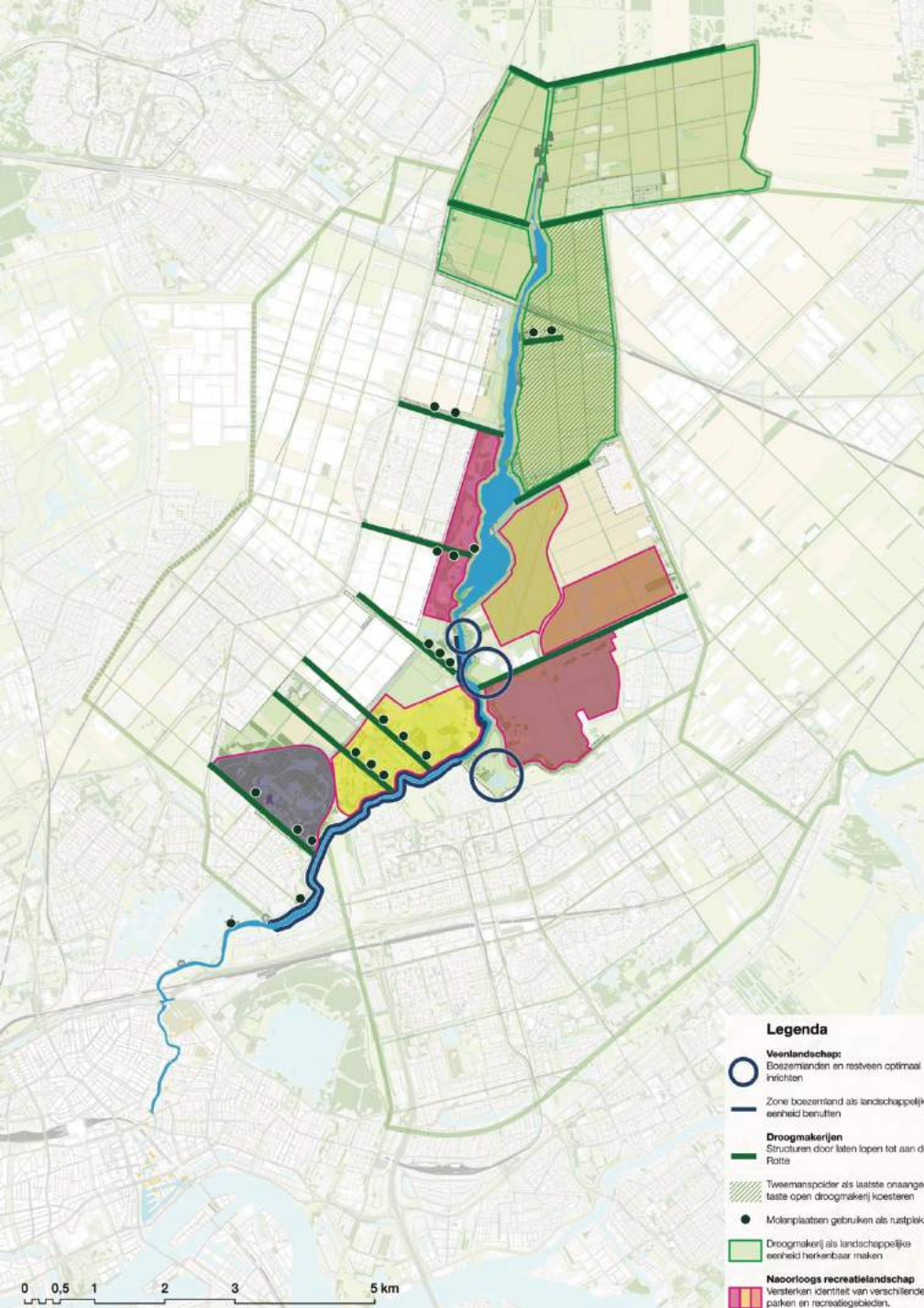
Droogmakerijenlandschap

1. **Tweemanspolder** als laatste 'onaangetaste' droogmakerij koesteren
2. **Droogmakerijen** als landschappelijke eenheid herkenbaar maken
3. **Molengangen en polderstructuren droogmakerij** doortrekken tot aan Rotte en onderdeel laten zijn van langzaam verkeersnetwerk
4. **Molenplaatsen** als rustplek gebruiken

Naoorlogse recreatielandschap

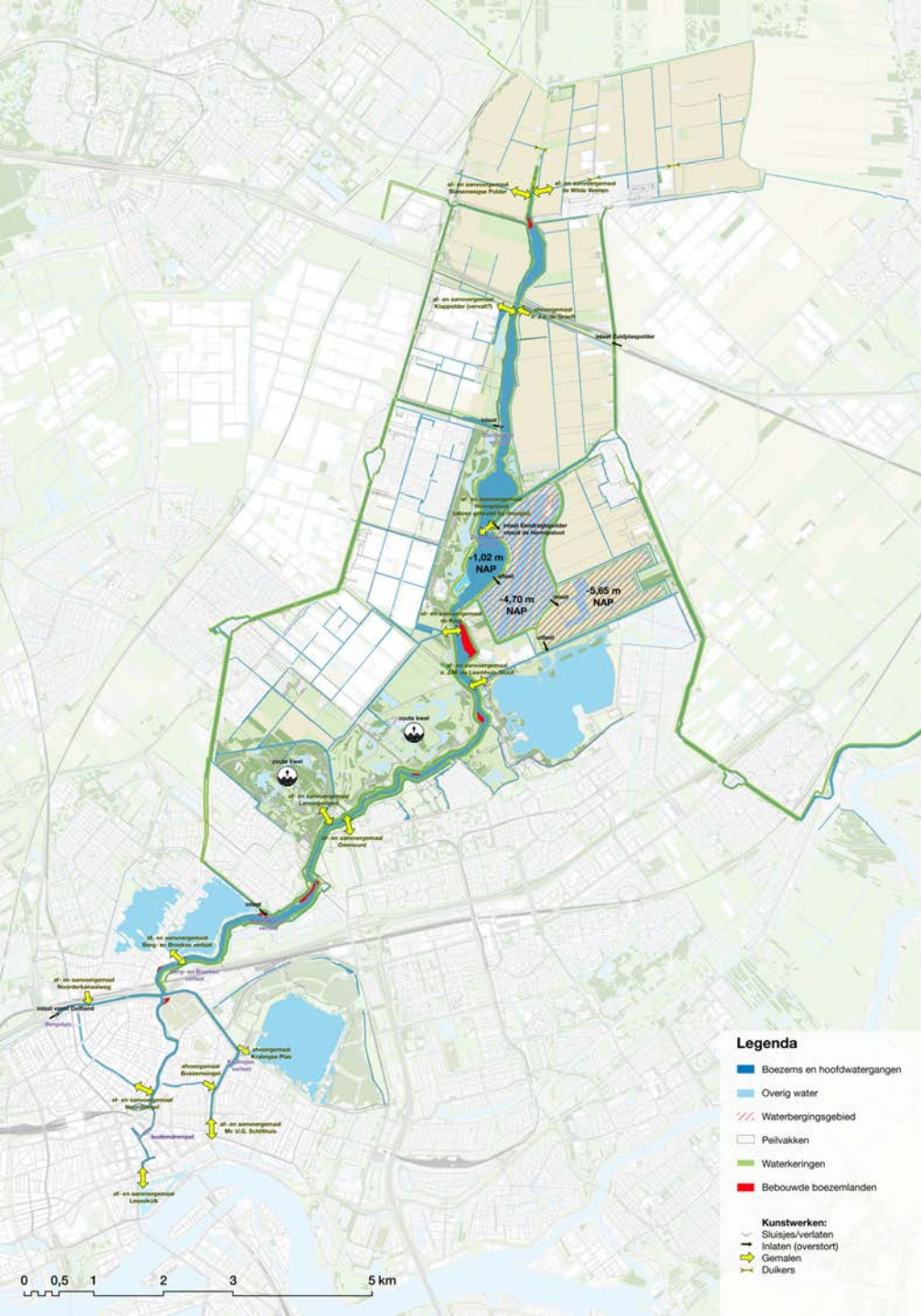
1. **Verstreken identiteit** individuele recreatiegebieden

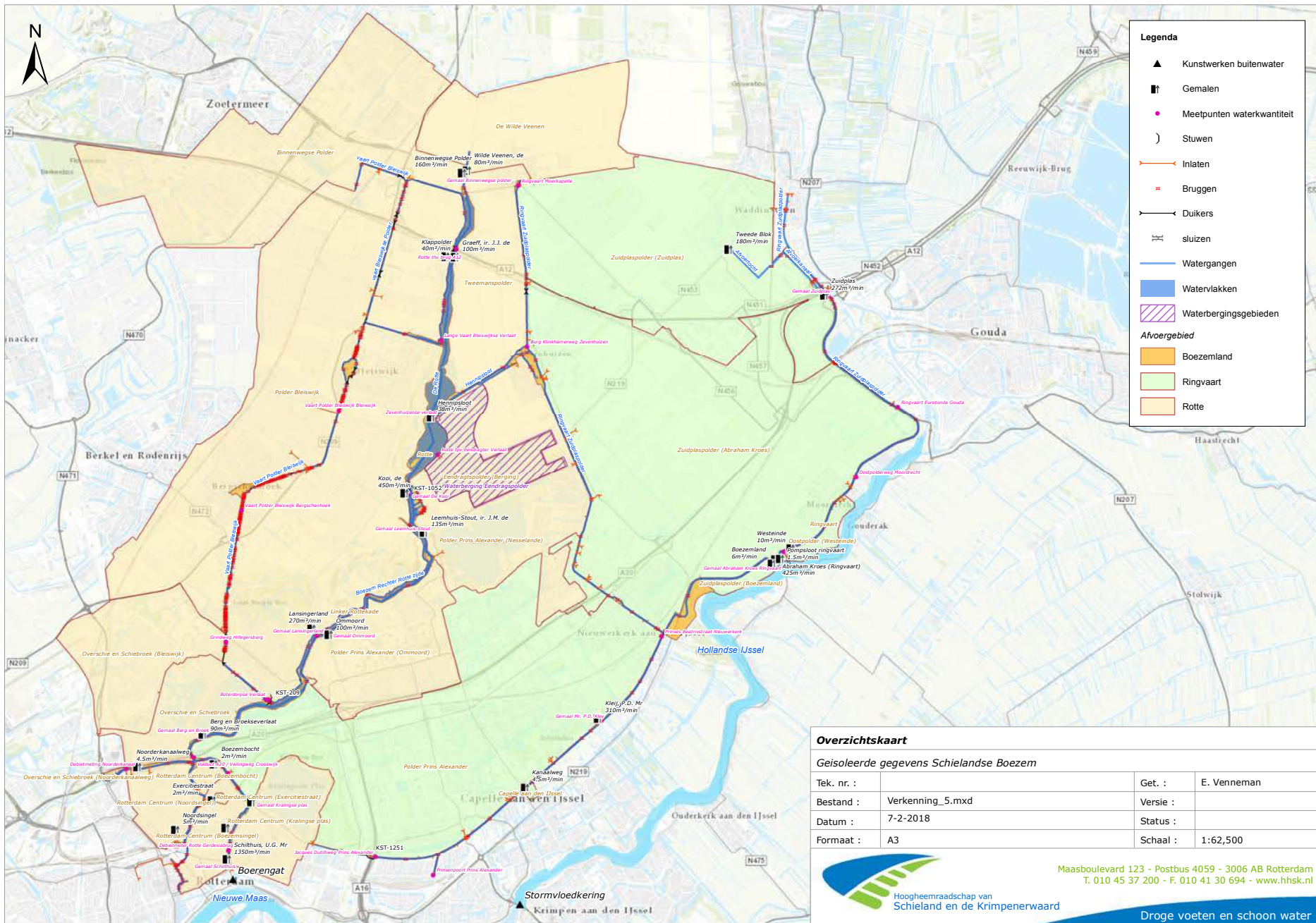
Het verhaal van het water als verbinding tussen verleden, heden en toekomst optimaal benutten

Watersysteem Analyse

- In kaart: **Rotteboezem, waterbergingsgebieden, hoofdwatgangen, kunstwerken, peilen, pylvakken waterkeringen**
- Rotte, Ringvaart en vaart van Bleiswijk zijn **3 hoger gelegen boezemsystemen**
- **Het watersysteem is voor de waterkwaliteit voor de toekomst al een heel eind op orde**, HHSK typeert het als robuust systeem met gevoeligheden. De gevoeligheden zitten hem in de beperkte fluctuatiemogelijkheden van de Rotteboezem en de flessenhalsvorming in sommige delen van het systeem. De robuustheid zit in de aanvullende bergingscapaciteit in de Eendragtspolder.
- Er is ook **een gevoeligheid in tijden van droogte**. Bij verdergaande klimaatverandering komt de zouttong steeds verder de Nieuwe Maas op, dan kan het voorkomen dat het niet meer mogelijk is om vanuit gemaal Schildhuis water in te laten, dan gebeurt het via de Hollandsche IJssel (gemaal Abraham Kroes). Het is lastiger om het water in het Rottemereengebied te krijgen vanwege de krappe Ringvaart.
- De **waterkwaliteit kan veel beter**, het water is vanwege zoute kwel en nalevering vanuit de bebouwde omgeving en de landbouw te nutriëntrijk. Rotteboezem **hoog fosfaat gehalte** (moet opgelost in 2027)
- **Zevenhuizerplas schoonste water** (bij droogte inlaat uit Hollandse IJsselsysteem, noodinlaat Rotte bij Oud Verlaat)
- **De Bonk, knelpunt m.b.t flexibel peilbeheer** Rotteboezem + geen duurzaam waterbeheer (pompen)
- **Kwelgebieden**
- **Nalevering bodem en vuilwater uit aangrenzende wijken** vervuilen systeem
- **Noodzaak tot opslag en vasthouden van zoet water** t.b.v. perioden van droogte. Gezien de toenemende verdamping zijn kleine waterbergingen in de groene ribben en het zoveel mogelijk vasthouden in de bodem door hogere peilopzet wellicht effectiever.

Rotte bij Moerkappele

Zevenhuizerplas

Hennipsloot

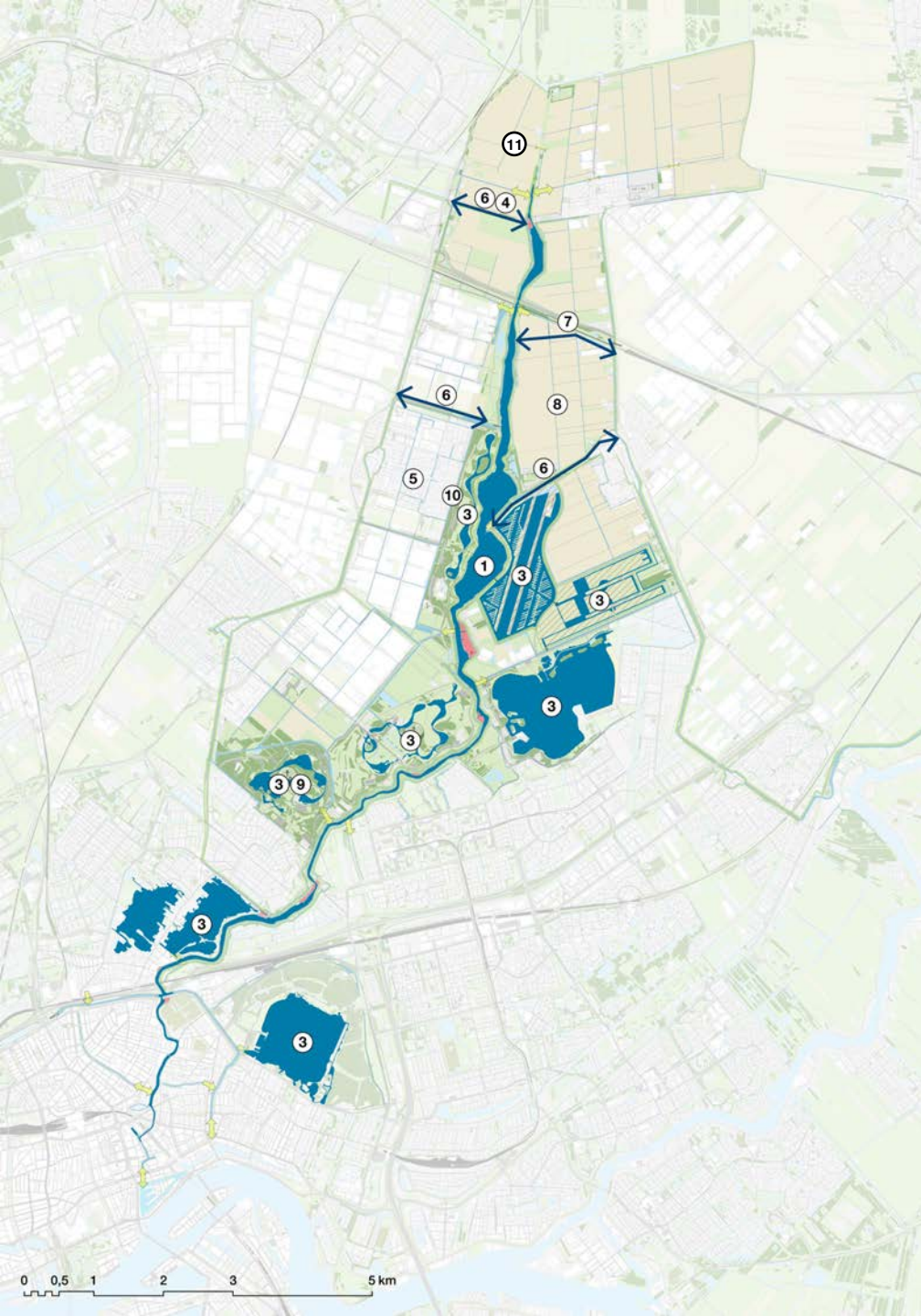

Sloot in Tweemanspolder

Watersysteem Kansen

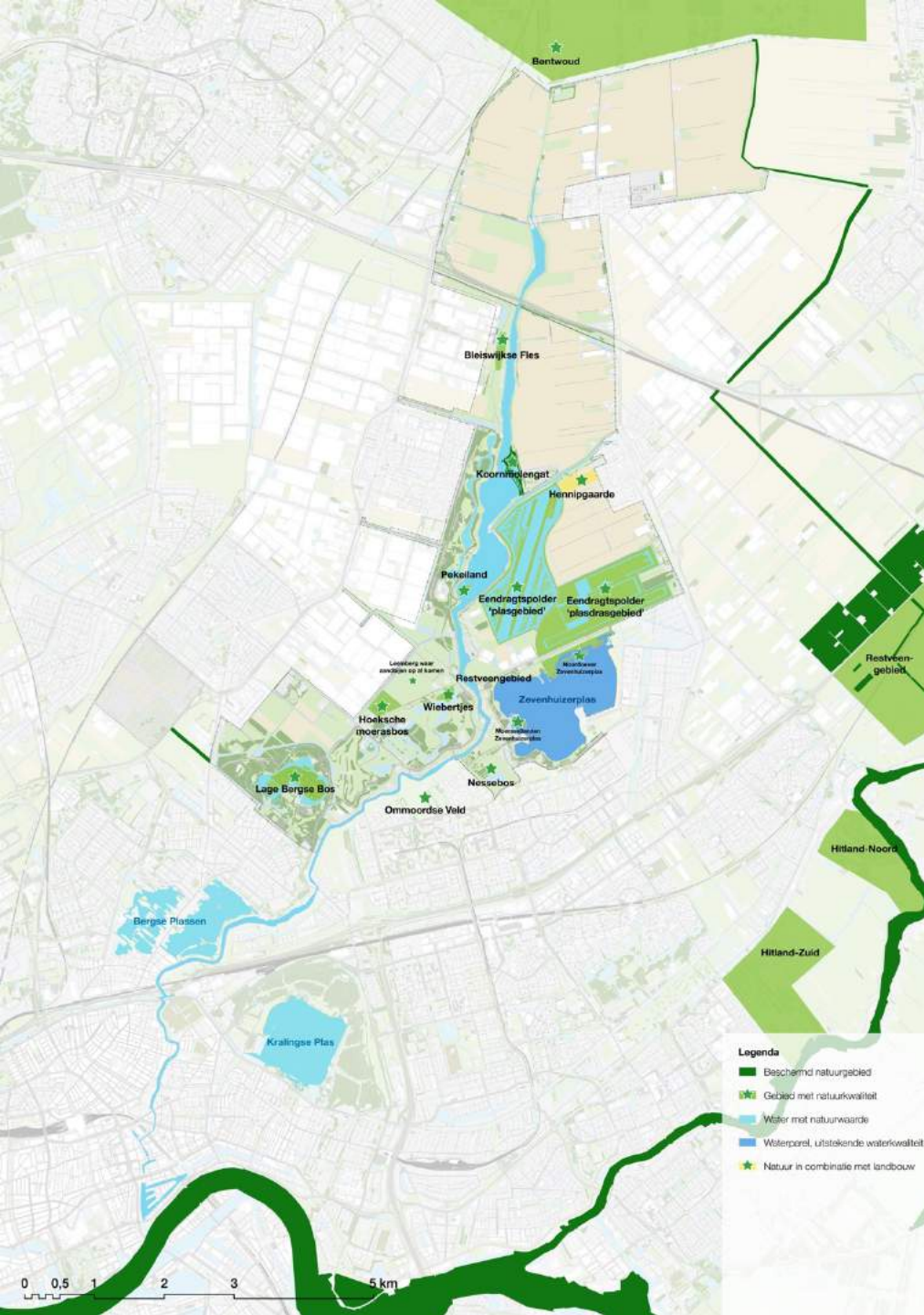
Stromen scheiden en kringlopen sluiten

1. **Schone Rotte**, oplossing ligt deels buiten werkingsgebied: boezemareaal vergroten, in boezem en polder wetland en veenvorming om systeem schoner te krijgen, meer fluctuatie, grotere vakken (glas is niet meer afhankelijk van peil) regenwater vasthouden, oevers natuurlijker aanleggen
2. Waterkwantiteit, maak **minder peilvakken** (relatief kleine opgave)
3. **Plassen verder isoleren** om ecologisch te versterken
4. **Blokboezems en waterparadijzen** (o.a. in groene ruimtes Bleiswijk)
5. **Bronaanpak**: wijk en dakvlakken afkoppelen, vasthouden in wijken, riooloverstortprobleem in beeld (strategie ontwikkelen)
6. Vaart Bleiswijk en Hennipsloot: **slimme combi's van sluis, jachthaventje en vistrap**
7. Verbinding Rotte – Ringvaart door Tweemanspolder (extra 'stuurknop' in systeem, sluis, verbinding,emaal, aanlegplaats, combi molentocht?)
8. **Waterberging Tweemanspolder** (9 mio m3 kan 50 dagen Rotte en Ringvaart voeden)
9. **Lage Bergsche bos** peilverschil met omgeving opheffen
10. **Water Bleiswijkse Zoom**: baggeren en schoonmaken, kans voor een stabiel en helder systeem?
11. Een eventuele uitbreiding van de Boezem met een plas op Rotteniveau zou de robuustheid kunnen vergroten, een bijdrage kunnen leveren aan de waterkwaliteit en natuurwaarden en de recreatieve aantrekkelijkheid, onder andere voor de vaarrecreatie.
12. Loskoppelen watersystemen stedelijke uitbreiding en recreatiegebied
13. Huidige en toekomstig watersysteem als ordenend principe voor het landschap (bv koppelen aan recreatief vaarnetwerk, verblijfsplekken...)

Natuur Analyse

- Geïsoleerd gelegen '**pareltjes**', onderling en t.o.v. (wijde) omgeving
- Rijk palet aan biotopen (restveen, droogbos, moeras, bloemrijke weides)
- Oevers van de Rotte, **continue verbinding, inrichting kan beter**
- Ecologie is tot nu toe **pleksgewijs** benaderd en niet integraal,
- Geen beschermde natuurgebieden, behalve Koornmolengat (provinciale status), sinds 2019 op de lijst van 'important bird area's' (SOVON, Vogelbescherming)
- **Groot contrast** tussen landbouwgebieden en natuurlijke gebieden
- **Geen monitoring**
- Eendrachtspolder: natuur gaat goed, maar vogels worden weggejaagd door honden
- Hoe omgaan met **invasieve exoten**
- **Verbeteren insecteninfrastructuur** grote opgave

Koormolengat

Wiebertjes

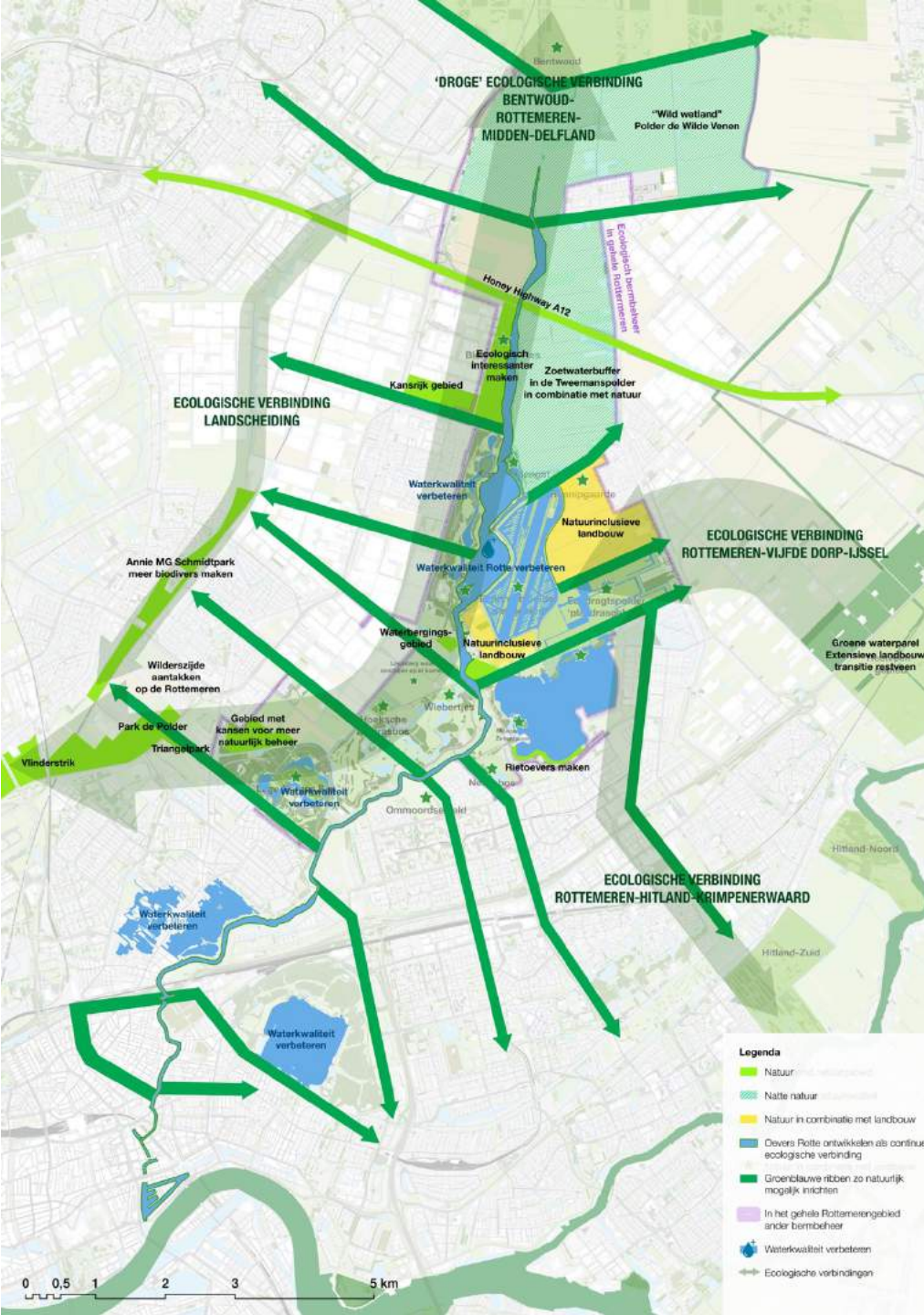
Zevenhuizerplas

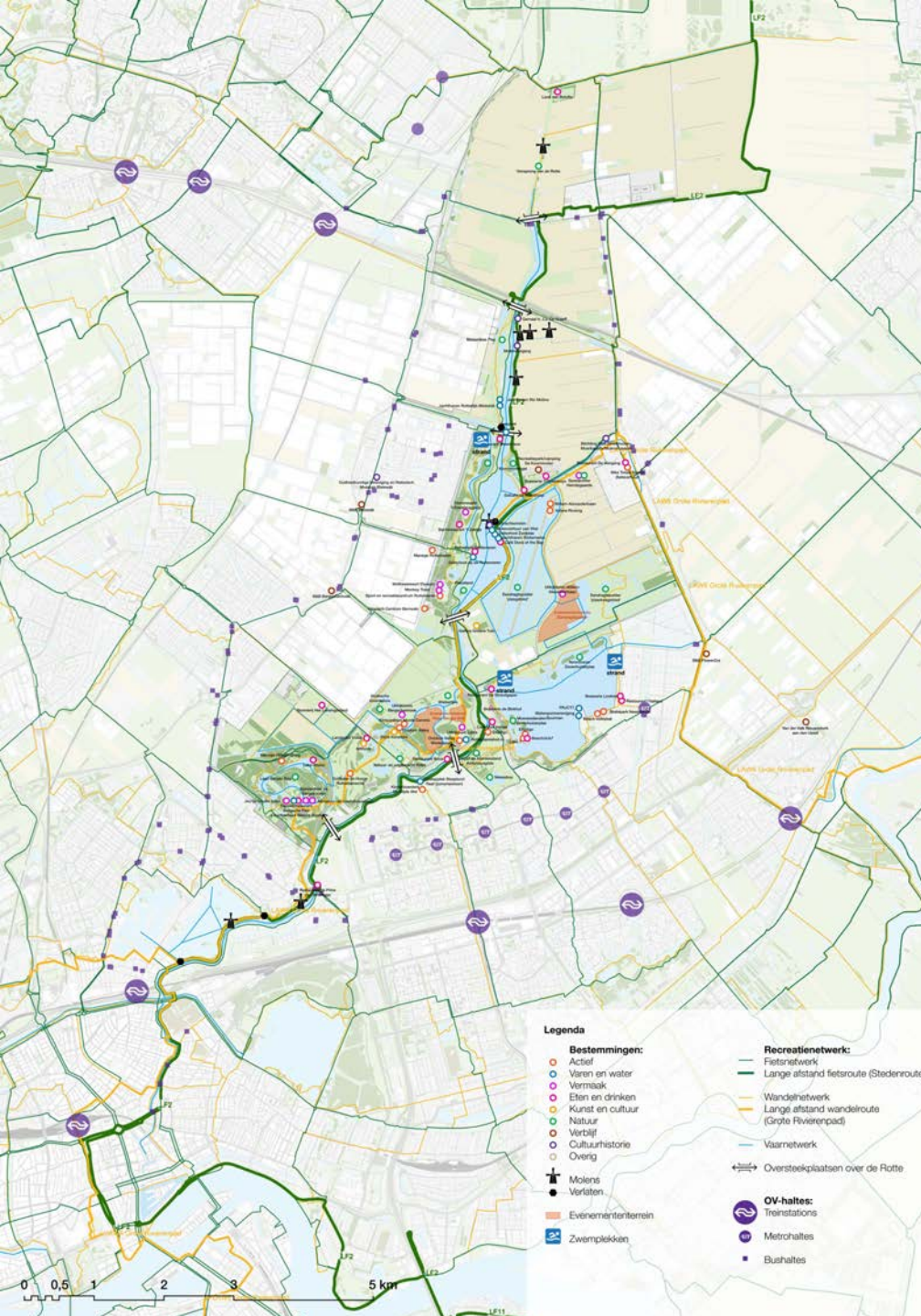

Eendragtspolder

Natuur Kansen

- Uitspraak: **Alles is natuur!** Hele Rottemerengebied ecologisch inrichten, bijvoorbeeld door ander bermbeheer en ontbrekende schakels, natuurinclusief bouwen
- **Groenblauwe ribben in potentie dragers** van natuur + doortrekken naar omgeving en meenemen als structuurdrager in nieuwe ontwikkelingen
- **Grote Ecologische verbindingen** met omgeving:
 1. Bosrijk: Bentwoud-Midden Delfland,
 2. Waterrijk: restveen Zuidplaspolder , Krimpenerwaard
- Verbeteren van **waterkwaliteit** (Rotte en overig water)
- Stimulering **natuurinclusieve landbouw** (Eendragtspolder als startpunt)
- **Waterberging** i.c.m. natuurontwikkeling (Klappolder, Polder de Wilde Venen en Tweemanspolder)
- Kansen **voor nieuwe bossen** (zone LBB-Bentwoud), vergroot ook opvangwaarde (minder mensen in zicht!)
- Bijenlandschap/provinciale structuur
- **Keuzes maken:** wat wil je waar en zet daar dan volledig op in!

Recreatie Analyse

Totaal gebied en deelgebieden

- Gebied landschappelijk gevarieerd: polder-bos-water, rivieren, hoog-laag, natuur-agrarisch, intensief-extensief
- Binnenstedelijke en buitenstedelijke Rotte geen visueel geheel, water enige verbinding
- Deelgebieden met eigen identiteiten, waarvan aantal recreatief minder interessant qua natuur, landschap en voorzieningen
- Entrees deelgebieden niet goed herkenbaar en weinig verleiding tot bezoek
- Recreatieve beleving groot met een relatief goede infrastructuur (paden en voorzieningen) voor verschillende doelgroepen
- Beperkte samenhang deelgebieden voor routegebonden sporten en waterrecreatie

Recreatieve aanbod

- Diversiteit aanbod met focus op lokale aantrekkingskracht en enkelen met (boven)regionale aantrekkingskracht
- Sterk aanbod voor leefstijlen waar gezelschap en mens centraal staat
- Sterk aanbod o.g.v. sportief en actief bezig zijn op land/water
- Aantal voorzieningen oogt gedateerd
- Cultuurhistorische aanbod voornamelijk decor functie
- Op sommige plekken/momenten druk, die met bevolkingsgroei omgeving en sterkere vergrijzing verder zal toenemen

Bereikbaarheid en bewegwijzering

- Matige ontsluiting OV (en auto op werkdagen in de spits)
- Overdaad aan bewegwijzering/onoverzichtelijk
- Beperkt aantal verbindingen rechter- en linkeroever voor wandelaars en fietsers
- A12 vormt fysieke en emotionele barrière die gebied scheidt

Recreatie

Kansen

Identiteit en karakter

- Versterken karakters van deelgebieden
- Waar mogelijk vergroten contrast rust- en druktegebieden

Doelgroepen

- Focus op lokale en regionale gebruikers
- Rekening houden met bezoekers die de weg wel of niet kennen
- Ontspannen recreatie in een natuurlijke omgeving is een kans!

Aanbod

- Bewegen en sport centraal bij de ontwikkeling
- Spreiding in tijd en ruimte creëren
- Zorgen voor aanleiding om deelgebieden noord te bezoeken
- Verbinden natuurgebieden met (recreatieve) stepping stones
- Zorgen voor eigentijds recreatief aanbod (bestaand en nieuw)
- Ideeën ondernemersvereniging: 1. Peddel en Pedaal, 2. Uitkijktoren (icoon), 3. Uitbreiden MTB-parcours, 4. Parkeren nabij het Nessebos, 5. Openbaar vervoer nabij het Nessebos, 6. Verlichting, 7. Vaarnetwerk, 8. Overnachtingen

Deelgebieden

- *LBB*: na herinrichting klaar voor de toekomst
- *HBB*: kansen voor verdere versterking recreatieve aanbod
- *Bleiswijkse Zoom*: vergroten beleving en toegankelijkheid water
- *Bleiswijkse Fles*: meer invulling geven aan het profiel natuur
- *Klappolder*: vooralsnog geen prioriteit
- *Zevenhuizerplas*: voor intensieve en extensieve recreatie met kansen voor versterking extensieve recreatie aan noordoever
- *Eendragtspolder*: verschillende sferen met WAB, natuurgebieden en Rotteoever; vergroten herkenbaar-/vindbaarheid met een centrale entree
- *Tweemanspolder*: versterken beleefbaarheid Rotte en polderlandschap
- *De Wilde Veenen*: kansen nog onduidelijk
- Kans om Nessebos, Terbregse Veld en Ommoordse Veld sterker aan het plan te koppelen, mentaal hoort het erbij!

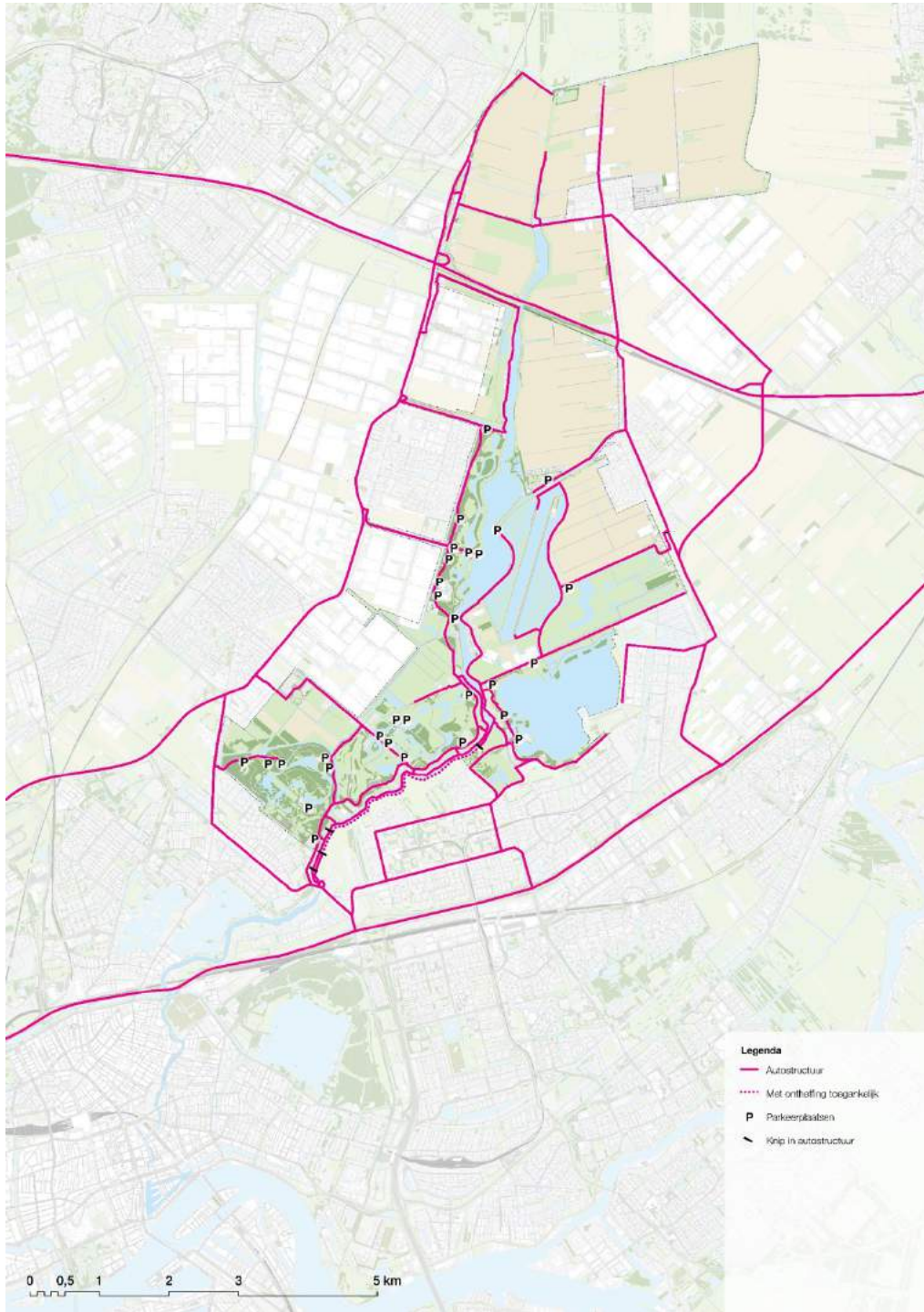

1 Lage bergse bos	7 Hoekse park noord
2 Hoekse park zuid	8 Eendragtspolder
3 Golfbaan	9 Bleiswijkse zoom
4 Hoge bergse bos	10 Tweemanspolder
5 Nessebos, Terbr. Veld, Omm. Veld	11 Bleiswijkse fles
6 Zevenhuizerplas/WA baan	12 De Rotte

Gemotoriseerd verkeer

Analyse

- Het valt volgens de verkeerstellingen mee met **verkeersintensiteiten**, verkeer dat er is is voornamelijk bestemmingsverkeer en toeleverend verkeer (intensiteiten van een erftoegangsweg), beheerders en gebruikers melden echter overlast en knelpunten op diverse plekken (zie ook 'beheer'), klachten over toenemend sluipverkeer rond Terbregge en zuidelijk deel Eendrachtspolder
- **Pr. Irenebrug en Rottebandreef is nu dé route** vanuit Rotterdam om Lage en Hoge Bergse bos te bereiken
- **Onrustig en gevaarlijk verkeersbeeld** door mix van modaliteiten: Rottekade (Ivk: Rottedijk, Lage Bergse Bos, Bleiswijkse Zoom, Rottekade, Middelweg)
- Sluiproute Eendrachtspolder steeds drukker (Rottekade, Nesseweg, Strandweg, Middelweg, Slingerweg, Van Oudheusdenweg, Koningsbrug)
- **Inefficiënt gebruik van de parkeerplaatsen** doordat een aantal parkeerplaatsen te weinig parkeerplaatsen hebben en aantal parkeerplaatsen veel ongebruikte plaatsen. (aantal kan weg Bokkeplaats, Inktzwamplaats, Dassenplaats), wel pieken bij grote voorzieningen (Elysium, Outdoorvalley, WA-baan) (zie rapportage RHDHV)
- **Hoge snelheid gemotoriseerd verkeer** op Middelweg, Rottekade, Slingerkade
- **Gevaarlijke kruispunten** bij de bruggen voor langzaam verkeer over de Rotte
- Gevaarlijke onoverzichtelijke kruispunten: voorrang is niet altijd voor de gebruikers begrijpelijk
- **Hoekse kade onaantrekkelijke route/** geen representatieve en veilige entree
- **Moeilijk bereikbaar** vanaf Molenlaan in spits, Craenenborgpad, Bleiswijkse Zoom met OV
- **Maak geen (auto)bruggen over de meren**

Rottebanddreef

Slingerkade

Parkeerplaats

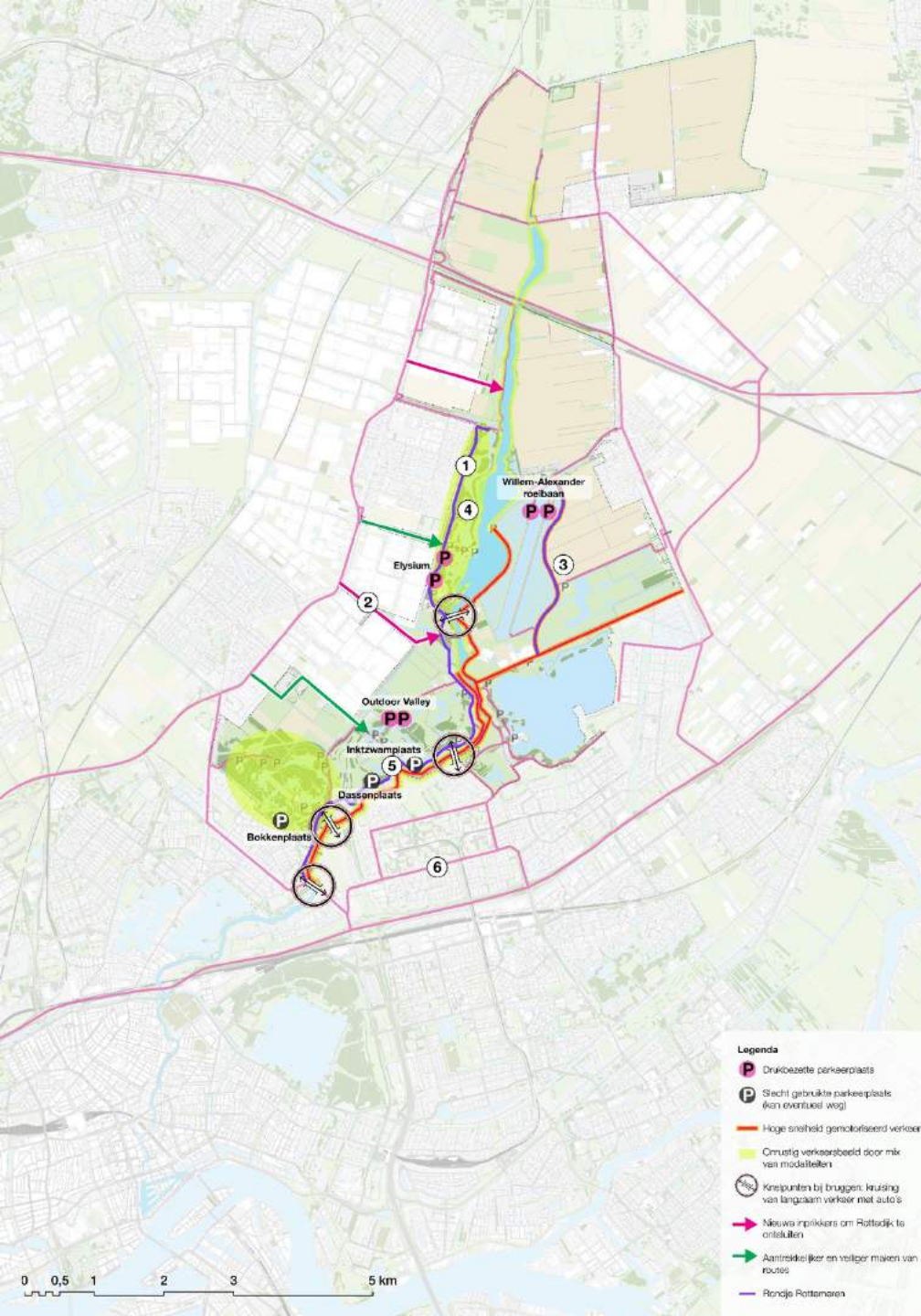

Kooilaan

Gemotoriseerd verkeer

Kansen

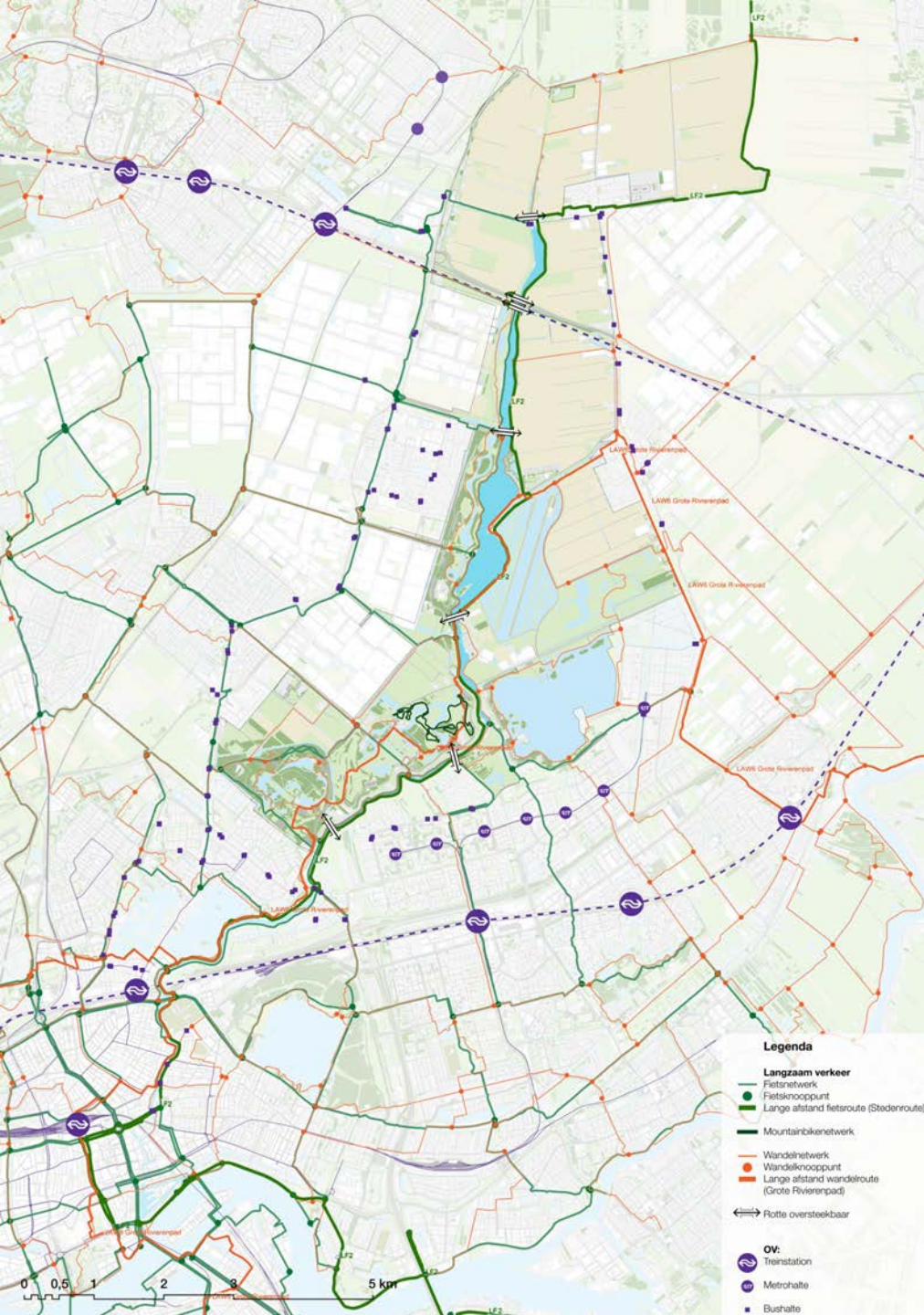
1. **Rondje Rottemeren** Kans om deels over Rottebanddreef en Slingerkade te laten lopen. Voor langzaamverkeer, wellicht snelle fietsers
 2. **Inprikker** over Limiettocht (fiets en auto?)
 3. **Complexe verkeerssituatie rond de roeibaan vereenvoudigen** door 1 inprikker eruit te halen/ onsluiting woningbouwlocatie
 4. **Opschonen fietspaden** Bleiswijkse Zoom, eventueel fietspaden verwijderen i.c.m. aanpassen wandelnetwerk
 5. **Routes onaantrekkelijk maken voor doorgaand verkeer**
 6. **Aantrekkelijk maken van ontsluitingsroutes** aan de westkant en de zuidoostkant
- Zijn we voldoende geprepareerd op aanzienlijk toenemen de drukte met auto en recreatie
 - Werk in stappen **naar een nieuwe structuur**, is nu niet direct nodig, in de toekomst direct wel...

Langzaam verkeer / OV

Analyse

- **Conflicten** tussen verschillende typen recreatief verkeer, 'snelle' en 'langzame' fietsers, wandelaars, onduidelijkheid in herkenbaarheid paden, wie mag waar, veel verschillende materialen
- Weinig **oversteekplekken** over de Rotte, bruggen en aanrijroutes zijn vaak drukke knelpunten
- **Fietsrouten netwerk gefocust op Rotte**, geen andere doorgaande routes door het gebied, dwarsverbindingen komen op de Rotte uit
- Ontbreken fietsroute naar **Bentwoud** en vanuit Rottemeren naar Hitland
- Veel **dubbelingen** in het netwerk. Waar fiets en wandelpad naast elkaar liggen lopen wandelaars op fietspad (bv Bleiswijkse Zoom)
- **Grote wegen vormen barrières** tussen OV-haltes en Rottemereengebied (Wilsonweg, Rooseveltweg)
- Bereikbaarheid vanuit OV slecht (soms fysiek, soms gevoelsmatig). Geen mogelijkheden om **OV-fiets** te huren bij dichtstbijzijnde OV-haltes
- **Uniek MTB-parcours** in regio, maar wel moeilijk en geen MTB-aanrijdroutes
- Verbinding Ommoordse Veld – LBB/HBB
- Verkeersonveiligheid bij Blauwe Brug Hennipsloot, Kruising Middelweg-Rottedijk, Rottebanbrug

Fietser langs de Rotte

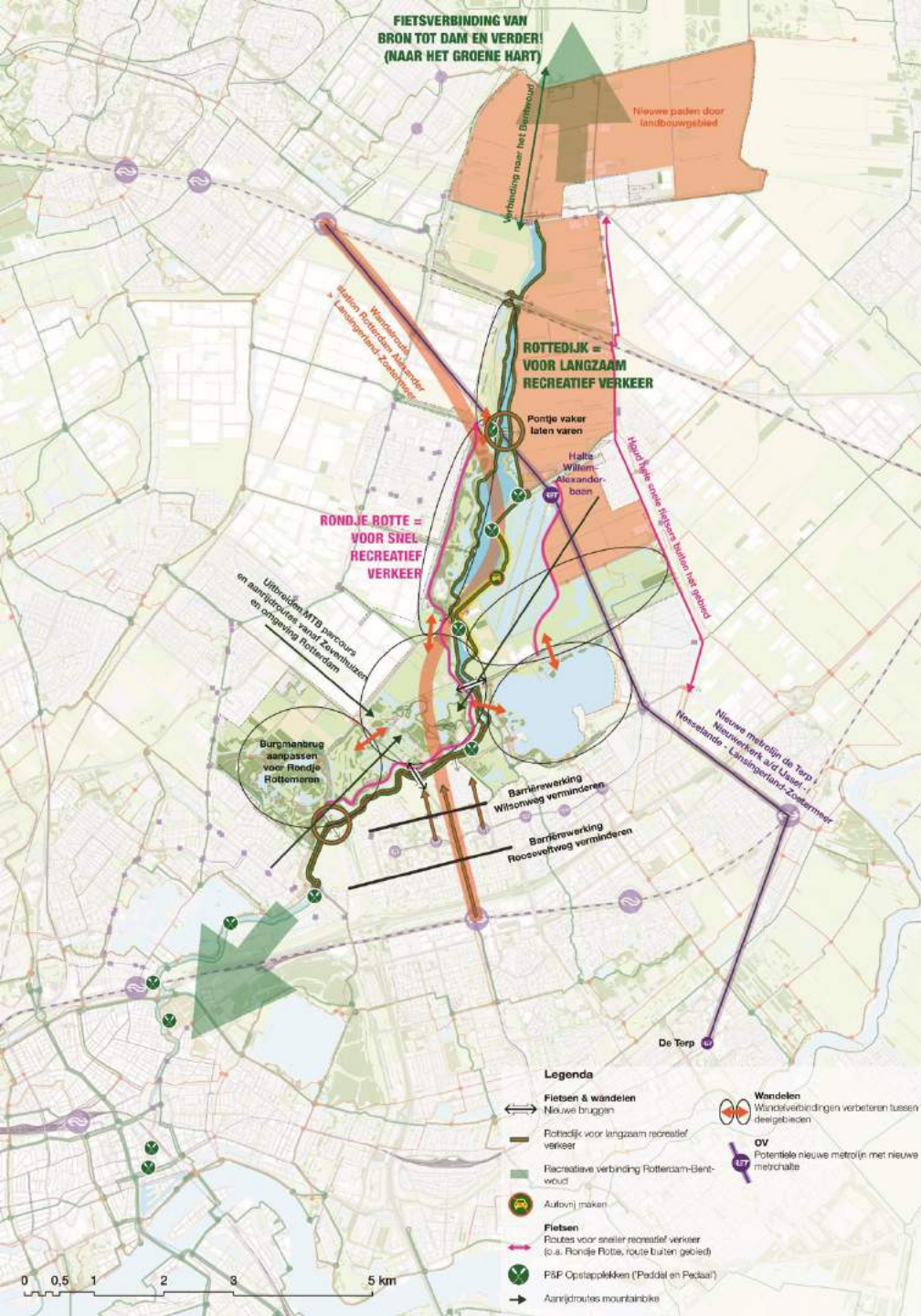
Wielrenners Bleiswijksverlaag

Wandelaas langs de Rotte ter hoogte van Pekeiland

Skeelers

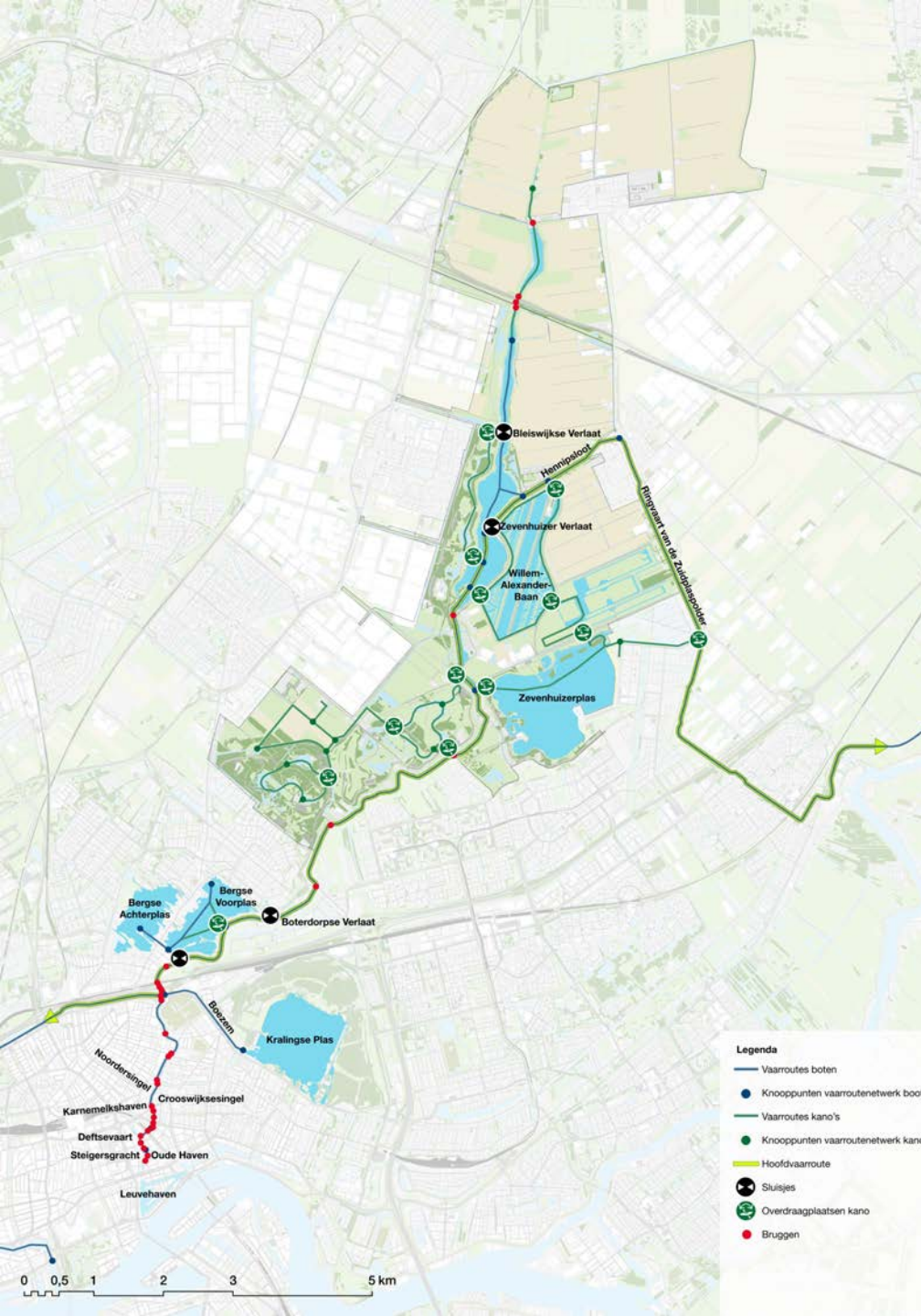

Langzaam verkeer / OV Kansen

- **Fietsverbinding naar Bentwoud prioriteit nr. 1!**
- **Betere verbinding Rottemeren en binnenstad, m.n. kruising A20**
- **Verbindingen voor langzaam verkeer tussen deelgebieden verbeteren, nu het gevoel eruit en er weer in te gaan**
- **Rotterdijk ontlasten en (gedeeltelijk) autovrij maken, hier alleen langzaam recreatief verkeer**
- **Rondje Rottemeren gebruiken voor snel recreatief verkeer (fiets geen auto) (voorstel tracé over Rottebanddreef/Kooilaan): goed kijken naar voorrangssituatie en drempels eruit...**
- **Er is behoefte aan een stelsel van routes/knooppunten/voorzieningen voor langzaamverkeer op de schaal van het gehele landschapspark Rottemeren.**
- Daarbij moet aandacht worden besteed aan de verschillende snelheden van gebruikers en is het nodig om hun behoeftes zo goed mogelijk te faciliteren. Denk bijvoorbeeld aan wielrenners / mountainbikers / recreatieve fietsers; wandelaars / trailrunners/ ruitersporen; kanoërs / sloepen / kleine kajuitboten / zwemmers.
- **Verbeteren routes richting Rottemeren** (o.a. vanaf OV-haltes, maar ook vanuit omliggende wijken), niet door gebied
- **Nieuwe metrolijn met metrohalte in de Rottemeren**
- **Peddel&Pedaal initiatief:** goed bereikbare overstappunten voor verschillende vormen van recreatief verkeer, combineren met 'poortgebieden'?
- **Stromen scheiden en beter herkenbaar maken**, nu al inzetten op toekomstige intensivering van gebruik (brede paden!)
- Extra rondje voor mountainbikers/trailrunners
- Onderzoek verbetering of toevoegen fietsverhuur bij OV haltes/stations

Vaarnetwerk Analyse

- Van de respondenten van de vaarenquete vaart het grootste deel met een open boot of sloep, gevolgd door de kleine kajuitmotorboten. Deze liggen vooral in jachthavens in het gebied. Een enkel vaartuig ligt in de Hennipsloot of in Zevenhuizen.
- Weinig tot geen openbare aanlegsteigers, meer aanlegplekken gewenst (o.a. ook bij horeca, en ook met sanitaire voorzieningen)
- Hogere doorvaarthoogte van bruggen of verruiming van brugtijden
- Verruiming sluitijden
- Vaarroute naar Hollandse IJssel door Hennipsloot: beperkte diepte, veel waterplanten (van HHSK gehoord dat dit door de betere waterkwaliteit komt)
- Overlast van te hard varende boten met hard geluid, illegale steigers/bootoverkappingen/boeien in het water, halfgezonken, slecht onderhouden boten (ruimen?)
- Duikers onbegaanbaar (te laag waardoor het niet mogelijk is of onveilig om er onderdoor te varen)
- Slechts 1 botenhelling in het hele gebied. Dit is veel te weinig. Minimaal een boothelling toevoegen aan de kant van Zuidplas. Bij voorkeur op meerdere locaties (gekoppeld aan een ondernemer/horecagelegenheid?)
- Verbinding Rotte-Hollandsche IJssel via de Hennipsloot is op dit moment zeer slecht vanwege: sluitijden, waterplanten, diepte Hennipsloot.
- Voor de kanoroutes zijn meerdere steigers niet goed bereikbaar/te klein/precies in een bocht waar je niet aan kunt meren.
- Voor de kanoroutes moet veel worden overgedragen, door soms simpele/kleine aanpassingen kun je betere verbindingen maken zodat men langer (en leukere routes) kunnen varen.

Zeilschool Wavie

Willem-Alexander Roeibaan

Varen op de Rotte

Kanoën

Vaarnetwerk

Kansen

1. Hennipsloot als **verbindingen Rotte met Ringvaart Zuidplaspolder** optimaliseren (automatische sluis, en versmalling Zevenhuizen oplossen), beperkte diepte, veel waterplanten, kleinschalig houden, ook voor roeiers interessant

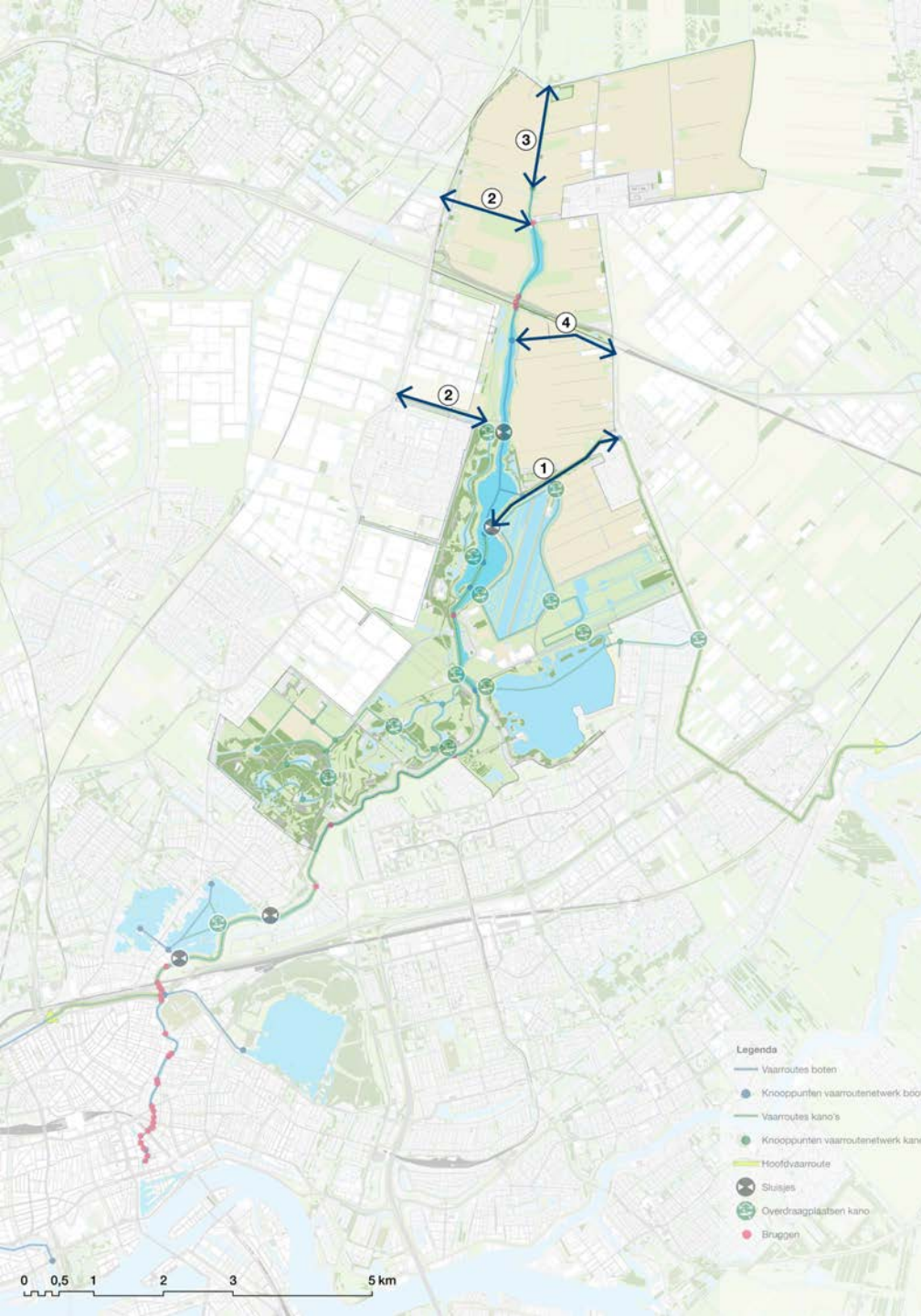
1. **Verbinding Rotte en achterland**, slimme combi's van sluis, jachthaventje en vistrap (o.a. Vaart Bleiswijk, Bleiswijkse Verlaat)

2. **Vaarverbinding Bentwoud** (conveyer)

3. **Verbinding Rotte – Ringvaart** door Tweemanspolder (extra 'stuurknop' in systeem, sluis, verbinding, gemaal, aanlegplaats, combi molentocht?)

Aanvullend uit de **vaar-enquête**:

- Meer en openbare voorzieningen op knooppunten (o.a. bij horeca, routes en Rottebanbrug met en sanitair, aanleg, afvalvoorziening)
- Hogere doorvaarhoogte van bruggen (Irenebrug vast op 2,40 m) of verruiming van brugtijden
- Verruiming sluisijden
- WA Baan heeft potentie
- De Rotte van bron tot dam en een mogelijke nieuwe vaarverbinding naar de Zevenhuizerplas staan op een gedeelte 2e plaats
- Wens verbinden Rotte, Schie, IJssel, Plassen, historische kernen aan doen (Zevenhuizen, Nieuwerkerk)

Klimaatadaptatie, energietransitie, circulaire economie

Kansen

Klimaatrobuuste basis

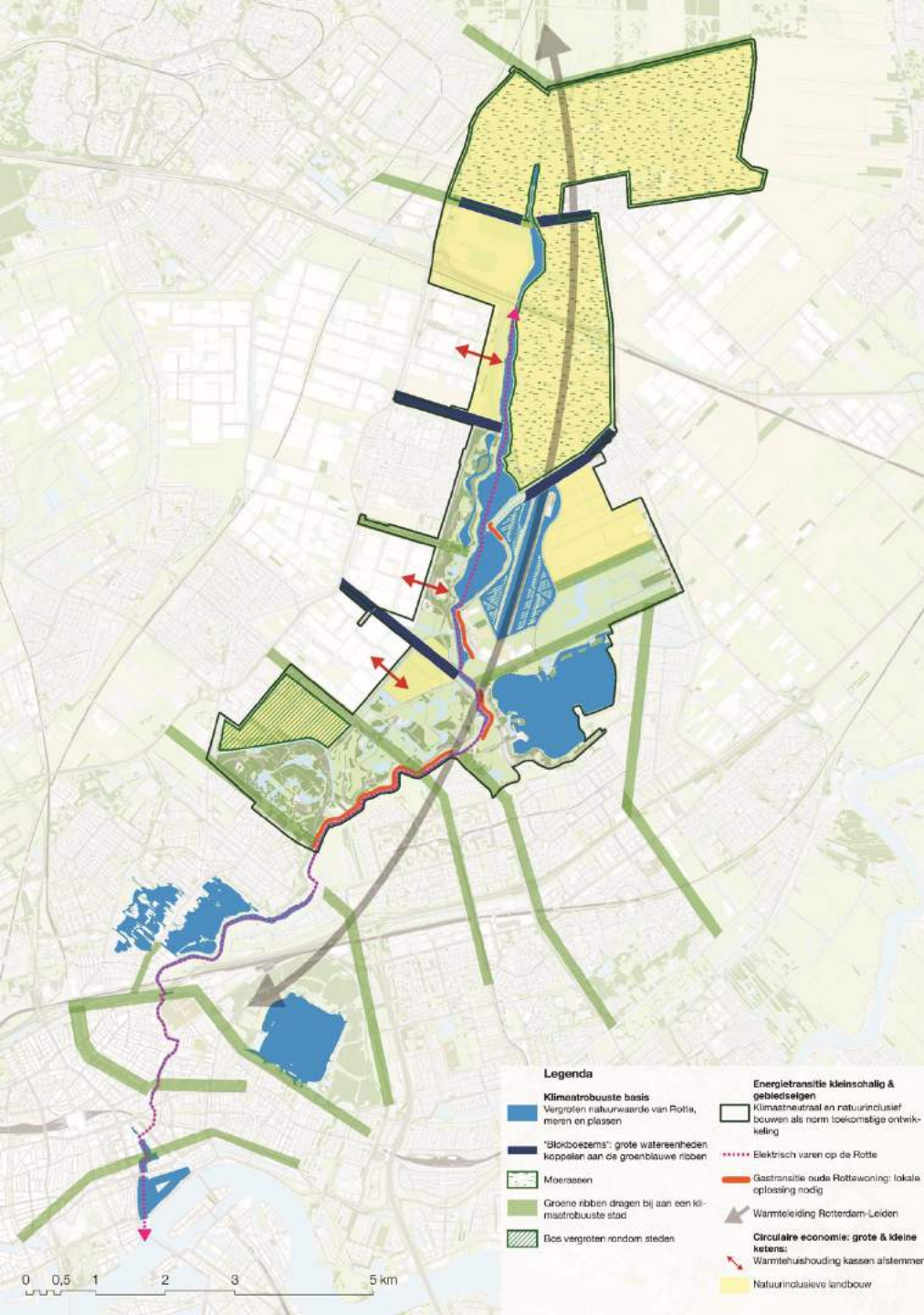
- **Vergroten natuurwaarden van Rotte, meren en plassen** (ecologische oevers uitbreiden, benutten natuurwaarden bovenlanden enz)
- **'Blokboezems'**: grote watereenheden koppelen aan de ribben
- **Moerassen in boezem en polders** om klimaatrobuustheid watersysteem te vergroten
- **Meer bos rond de steden** (bij inrichting kijken naar ondergrond, kansen voor broekbos)
- **Groene ribben bijdrage bij aan een klimaatrobuuste stad:** verkoeling, rustplekken, koppelen aan groene routes in de buurt

Energietransitie - kleinschalig en gebiedseigen

- **Klimaatneutraal en natuurinclusief bouwen** als de norm voor toekomstige uitbreidingen
- Rotte: **Elektrisch varen + multimodale oplaadpunten** (pedelen en pedalen?), kansen voor aquathermie, omzetten warmte Rottewater, opslagvraagstuk energie
- **Oude Rottewoningen:** aardgasvrij maken is uitdaging
- Lokale opwekking themrische energie uit opp. water

Circulaire economie –grote en kleine ketens

- **Warmtehuishouding** kassen afstemmen (o,a, warmteoverschot, aquathermie)
- **Natuurinclusieve landbouw**, zachtere overgangen , geworteld in gebied, in gesprek met ondernemers!

Verbeteren stadsklimaat d.m.v. groene ribben

Circulair bouwen: lisdodde als bouw materiaal

Waterberging Eendragtspolder

Duurzame mobiliteit bevorderen door fietssnelwegen

Klimaatadaptatie, energietransitie, circulaire economie Kansen (1)

Proeftuin Rottemeren

Klimaatrobuuste basis

- Rotte hoge voedselrijkheid, liever geen uitwisseling 7H plas, nu geen lozing meer, vooral uitspoeling. Echter schoonmaken watersysteem geen voorwaarde voor natuur, begin nu en pas helofytenfilters toe en vergroot bestaande gebieden 7H plas, Nesserbos, Eendrachtspolder Koornmolengat, de Bonk (?)
- Hitte: Meer behoefte zwemwater, grote opgaven blauwalg baggeren en schaduwplekken maken (ook in de stad)
- Wens : areaal (riet)moeras vergroten: vooroevers Rotte zuiverende werking en opvang slib vergroten
- Enige zwakke dijk plek: westkant oorsprong Rotte
- Nu peil volgt functie, moet dat op plekken anders???
- 'Blokboezems' grote watereenheden koppelen aan de ribben
- Moerassen zijn cool/koel: nu het beeld dat je er niet in kan, van te voren rekening houden bij inrichting: potentiële gebieden benutten
- Minder pompen, vereenvoudigd systeem (maar er zijn relatief weinig peilvakken, illegale inlaten checken, daar is veel winst te behalen)
- Meer bos + zorgvuldige omgang veen (groei en behoud) vb polder Groot Mijdrecht met tussenfase Lisdodde, dan moeras en natuurontwikkeling> kan ook in RM, kavels 'pakken' en peil opzetten bv tussen veiling en Bleiswijk
- Nesserbos nu ook veengroei
- Green keys, bedrijven bijdrage aan biodiversiteit
- Elke berm vergoeden die je kunt vergoeden. Zachte kades dragen bij aan de biodiversiteit en waterkwaliteit, en door de geringe
- Koppel groene ribben aan andere groene routes door buurten , m.n. kwetsbare groepen (kinderopvang, scholen, verzorgingstehuizen)
- Duurzaam ondernemen, samen offgrid, geen heaters enz, en dat uitstralen!
- Klimaatneutraal en natuurinclusief bouwen als de norm voor toekomstige uitbreidingen (verblijfsrecreatie, ondernemers nieuwbouw Middelweg): groene daken en muren, natuurinclusief, overstromingsproof, op natte natuur, Lisdoddehuisjes met lisdoddes als bouwstof (convenant natuurinclusief bouwen van gemeenten)

Klimaatadaptatie, energietransitie, circulaire economie Kansen (2)

Energietransitie - kleinschalig en gebiedseigen

- Denk innovatief: zonnepanelen in fietspad (rondje rottemeren = *zonneloop*), offgrid recreatiewoningen, circulair, demonteerbaar, herbruikbaar bouwen, adaptieve vloersmuisvriendelijke verlichting
- Windmolens niet aannemelijk vanwege beperking Rotterdam Airport. geen zonnepanelen op water (experimenteel, en duur)
- Energie opwekken op plekken waar het gebruikt word (o.a. ondernemers: kleine windmolen, zon op dak) (Elysium)
- Kansen voor aquathermie, omzetten warmte Rottewater, opslagvraagstuk energie
- Elektrisch varen + multimodale oplaadpunten (pedelen en pedalen?)
- Kansen fietssnelwegen/aansluiten op regionaal snelfietsnetwerk
- Oude Rottewoningen: hoe van het gas af, afsluiten op collectief warmtenet kan niet
- Infrastructuur goed inpassen: warmtepompem, transformatorhuisjes visie op inpassing
- Warmteleiding Rotterdam-Leiden, kans voor woningen in het gebied en direct aangrenzende dorpen en wijken. Hoe mee omgaan.
- Relatie met beheer: biomassa uit gebied gebruiken bij centrales in omgeving
- Warmtehuishouding kassen afstemmen (o,a, warmteoverschot, aquathermie)
- Natuurinclusieve landbouw, zachtere overgangen , geworteld in gebied, in gesprek met ondernemers!

Circulaire economie –grote en kleine ketens

Beheer

Analyse

Alles valt of staat met beheer

Nieuwe kijk op bosbeheer

- Westkant Rottemeren: dichtbegroeid, grote eenheden, oostkant: bosjes, strookjes, plukjes. **Essentaksterfte biedt kans om diverse (soorten en leeftijd) en gezonder bos te maken** (bv mix 6 soorten per ha).
- **Behoeftte aan visie op langere termijn**, vanaf 2016 planmatig bosbeheer begonnen (30 a 40 jaar weinig gedaan, monocultuur), dunnen is moeilijk, staken blijven staan. Keuze moment stakenfase behouden of rigoureuus overnieuw beginnen
- Wens: verder **uitbouwen natuurgericht bosbeheer**, o.a. bomen laten liggen (tegen eikenprocessierups)
- Nu nog te veel denken in kleine eenheden. **Zoom, mantel, kern opbouw kan streefbeeld zijn** (goed bezond), doorsnijdingen en smalle stroken maken dit niet altijd mogelijk. Niet in slootvakken denken, maar in grotere eenheden. Kleine bosvakken verbinden, minder open plekken (Bl Zoom...)
- **Houtproductie is geen hoofddoel**
- Veel inspanning geweest op beteugelen invasieve soorten (reuzen berenklaauw en japanse duizendknoop)

Samenwerken en zelfbeheer

- **Samenwerking andere grote beheerders**, mozaiekbeheer
- Rotta en St. Natuurpolders doen goed werkt, **moeite met aantrekken jongen mensen**, *‘mensen lopen online en de hond loopt offline’*

- **Zelfbeheer niet zien als kosten besparing**

Zonering

- Rustige plekken slecht bereikbaar maken/houden tbv behoud natuur en natuurbeleving, maar rustige plekken moeten wel beleefbaar zijn

Watersysteem

- Overlast bij pieken en droogte bij hitte: Eendrachtspolder mooi voorbeeld van nieuwe ontwikkeling en samenwerken
- Tussenboezem was kwelsloot, nog steeds cruciaal
- **Schouwstroken langs watergangen opnemen in profielen**
- Water Hollandse IJssel komt moeilijk via krappe deel Hennipsloot naar Rotte, andere route is vaart langs Middelweg
- Rietoevers worden in segmenten van 200 m gemaaid

(Recreatief) verkeer

- **Onduidelijkheid in gebruik van verschillende soorten paden**, alles loopt door elkaar, wandelen, ruiters, fietsen (Rottedijk, Bleiswijkse Zoom, de Bossen), schelpenpaden matig gebruikt (door hondenuitlaters)
- **Mensen willen kleine rondjes lopen** (BL Zoom), nu vaak niet mogelijk, dan afsnijroutes over fietspad
- **Verkeer Rottebanddreef is wél druk** (itt. verkeerstelling)

Bleiswijkse Fles

Bloemrijk grasland

Aanleg visdiefeilanden Bleiswijkse Fles

Essentaksterfte

Beheer

Kansen

- **Klimaatadaptatie en energie verankeren in het beheer.**
- Beheer: **meer natuurlijke, grotere eenheden** (bv BL Zoom), **gezonde bosopbouw** (diversiteit in opbouw (soorten en leeftijd) en kern-mantel-zoom), **visie lange termijn** waarop planmatig bosbeheer gebaseerd kan worden
- **Samen bestekken maken verder uitbouwen** SBB, gemeentes en hoogheemraadschap, behoefte om met lokale aannemers te werken. I.s.m.. bureau Stadsbeheer provincie
- **Zelfbeheer**, kan SBB hier een groter rol in spelen om natuurorganisaties te ondersteunen, ook ondernemers betrekken
- Een natuurlijker beheer vraagt om **visie uitleggen/goede voorlichting** (bv uitleg hoog gras, dunning/bomenkap)
- **Afstand bos – water**: met inrichting gebied rekening houden met ontwikkeling bomen, schouw paden enz
- **Houd rekening met de ondergrond bij eventueel bosontwerp**: overal grotendeels hetzelfde, variëren met waterpeil kan verschil maken
- **Bos of weidevogelgebied tussen de Bossen en Berschenhoek**
- Bij inrichting rekeninghouden met **goede beheeroutes en opslagplekken** (boomstammen, chips).
- **Uitleggen jacht bij participatie (issue?)**
- Bijen houden van de vuilboom, wilg, kastanje, linde, bramen , vooral inzetten op wilde bijen
- **Extra langzaam verkeersbrug** over Rotte ter hoogte Ommoordse Veld is **voorstelbaar!**
- **Black spot** maken, geen bereikbaarheid
- **Combineren opgaven**: dijkversterking combineren met bv aanleg fietspad, of profielinrichting
- **Voedselroute** als alternatief voedselbos (wordt soms gesloopt)
- Vergroten biodiversiteit

Maatschappelijke ontwikkeling

Thema's: gezonde leefomgeving, gezondheid, educatie, (arbeids)participatie

Natuureducatie en jeugd:

- Natuur als buitenlokaal voor scholen
- Vaste locatie in het gebied en aan randen van de stad (startpunt voor natuureducatie, excursies, etcetera)
- Aanhaken bij lopende trajecten, zoals Plastic Whale en het Waterpaspoort.
- Creëer veel natuurlijke speelmogelijkheden voor kinderen in het gebied
- Meer aandacht voor wensen van jongeren om te recreëren en te sporten

Minder validen:

- Aandacht voor hebben bij inrichting en programma.
- Specifieke inrichting op een aantal plekken, bv dichtbij de woonwijken

Vrijwilligers:

- 'Ketting rijgen': link leggen met bestaande vrijwilligersgroepen, zoals die van de Blijde Wei/Ommoord, Wollefoppengroen, Orion, etc. Een ketting vormen van vrijwilligers die in het gebied actief zijn.
- Ontwikkel uitnodigende concepten als 'Vrienden van de Rotte' in de vorm van donateurschap of 'Gilde' in de vorm van vrijwillig herkenbare gidsen/vraagbaken/handhavers.

Samenwerkingspartners:

- Bijvoorbeeld: NME Rotterdam en Midden Holland, Staatsbosbeheer, Natuurwijs, Rotta, GGD, Kinderboerderij De Blijde Wei, Stichting Plezierrivier, de 3 gemeenten.

Maatschappelijke ontwikkeling

Sport & Bewegen:

- Kansen voor sport in de buitenruimte, zoals in de Eendragtspolder:
 - Verhard: wielercapcours (als onderdeel van een grotere ronde)
 - Onverhard: uitbreiden en aantakken op bestaand mountainbikecapcours
- Dit draagt ook gelijk bij aan de verbinding van de gebieden.
- Trimbaan/capcours: koppelen aan de groene ribben, samen met sportclubs ontwikkelen.
- Rondjes voor diverse sporten en afstanden maken. Met startpunten en markeringen
- Maak gebruik van snelle fietsverbindingen Delft-Rotterdam en Gouda-Rotterdam
- Zonering voor sporten die met elkaar kunnen conflicteren (bv varen en zwemmen/duiken)
- Steeds meer aandacht voor uitdagende buitensportevenementen (bv triatlons of mudraces) en activiteiten voor het goede doel (bv een titan swim)
- Beter benutten van de WA-roeibaan en omgeving voor sport (roeien, titanswim, kanoroutes, modelboten, triathlon, wielrennen, hardlopen). Is er een verbinding te maken met watersportfaciliteiten aan de Rotte?
- Outdoorsporten en meer drukere en commerciële activiteiten laten plaatsvinden in het Hoge Bergse Bos
- Aandachtspunten:
 - Onderzoek wat er al in de buurt is en wat nog ontbreekt
 - Onderzoek bij de uitwerkingen ook de wensen van bezoekers met een niet-westerse achtergrond

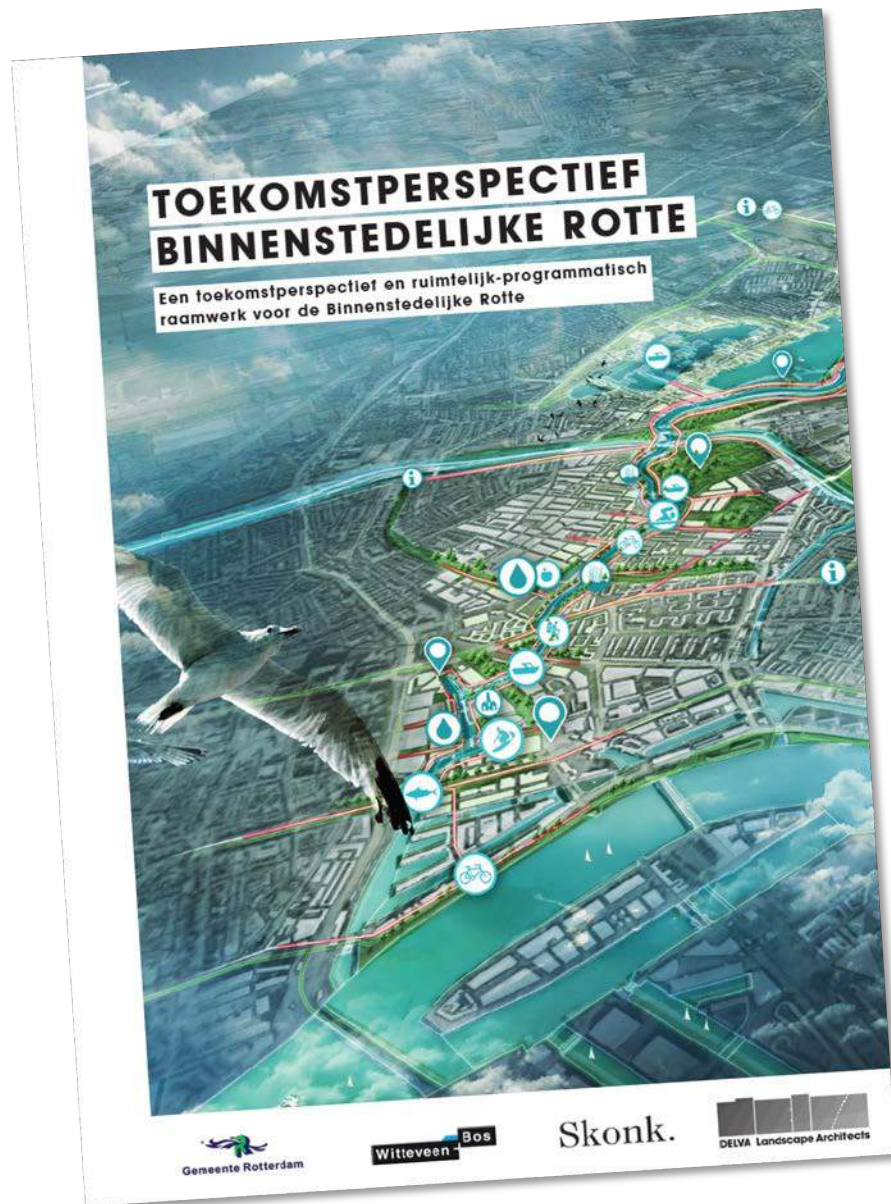
Arbeidsparticipatie

- Samenwerken met gemeenten
- Verkennen welke kansen er liggen in het gebied.
- Inzetten bij bv beheer, bij ondernemers of als vrijwilliger met een onkostenvergoeding bij educatieve activiteiten.

Gebruikersparticipatie:

- Een gebruikersgroep oprichten, waar vertegenwoordigers van diverse doelgroepen aan deelnemen. Regelmatig laten meedenken over het gebied.

Relatie Binnenstedelijke Rotte

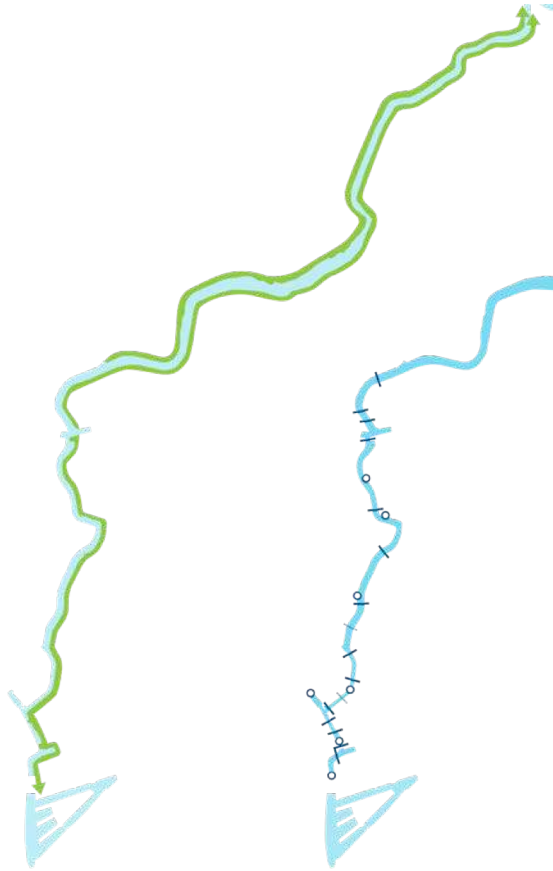
Toekomstperspectief Binnenstedelijke Rotte

Ambities en doelstellingen

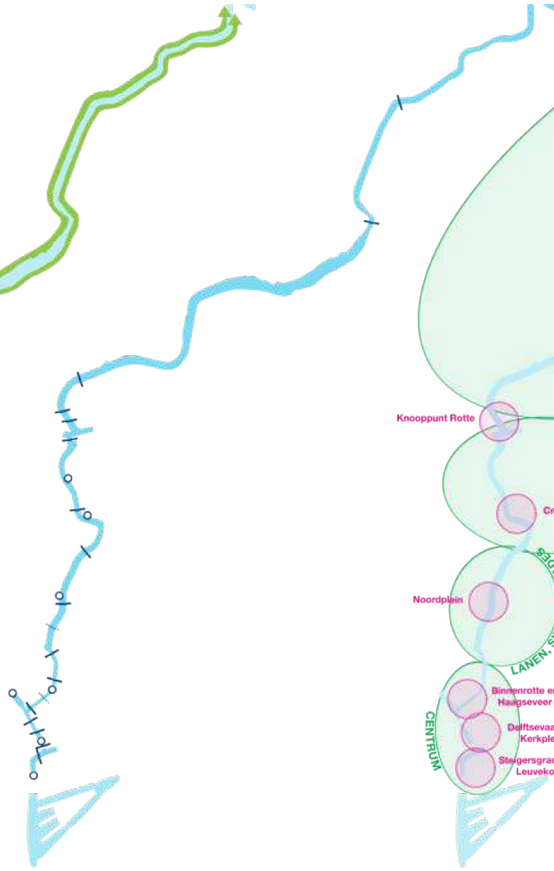
- **Continuïteit**
- **Een recreatief Rotterdams vaarnetwerk**
- Eigen identiteit en goede informatievoorziening
- Een robuust en gezond watersysteem
- **Groene uitstraling van bron tot monding**
- Programmeren

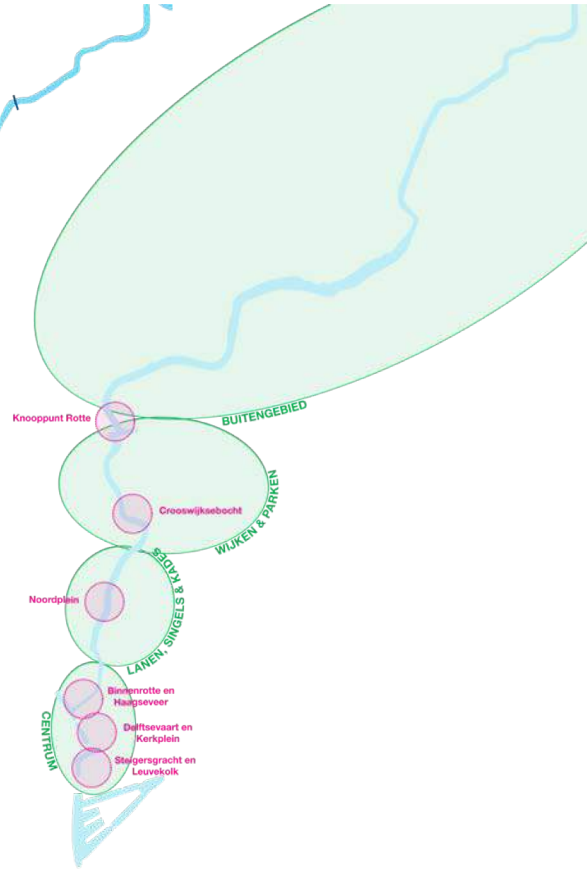
Inventarisatie kenmerkende plekken en structuren

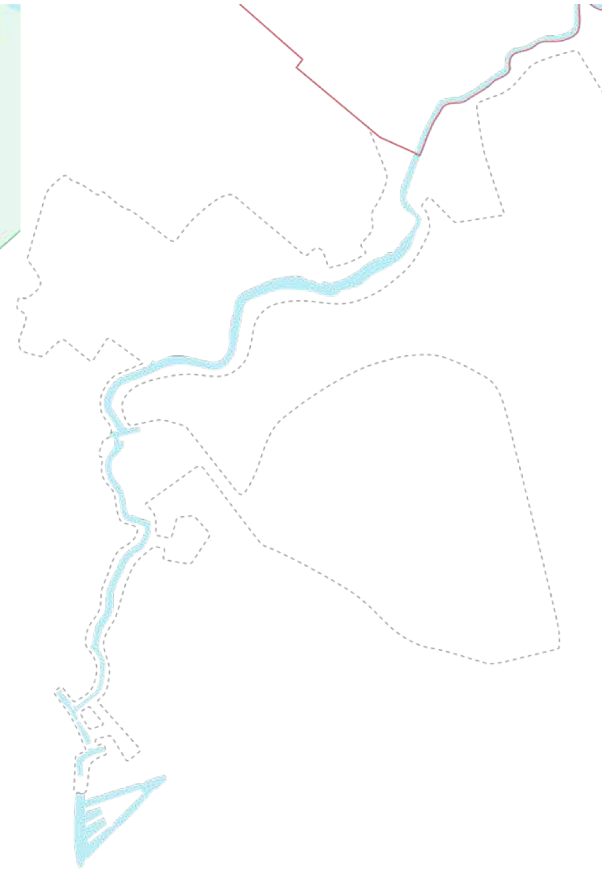
Continue doorgaande
groene lijn

Recreatief vaarnetwerk

Aansluiten op de omgeving

Grens landschapspark

Landschapspark de Rotte, binnenstedelijk deel

Continue doorgaande groene lijn

➔ Focus op de oostelijke zijde

Recreatief vaarnetwerk van het landschapspark

Rotte

Vaarnetwerk: bestaande bruggen

Vaarnetwerk: nieuwe bruggen

Vaarnetwerk: aanlegplaatsen

Aansluiten op de omgeving

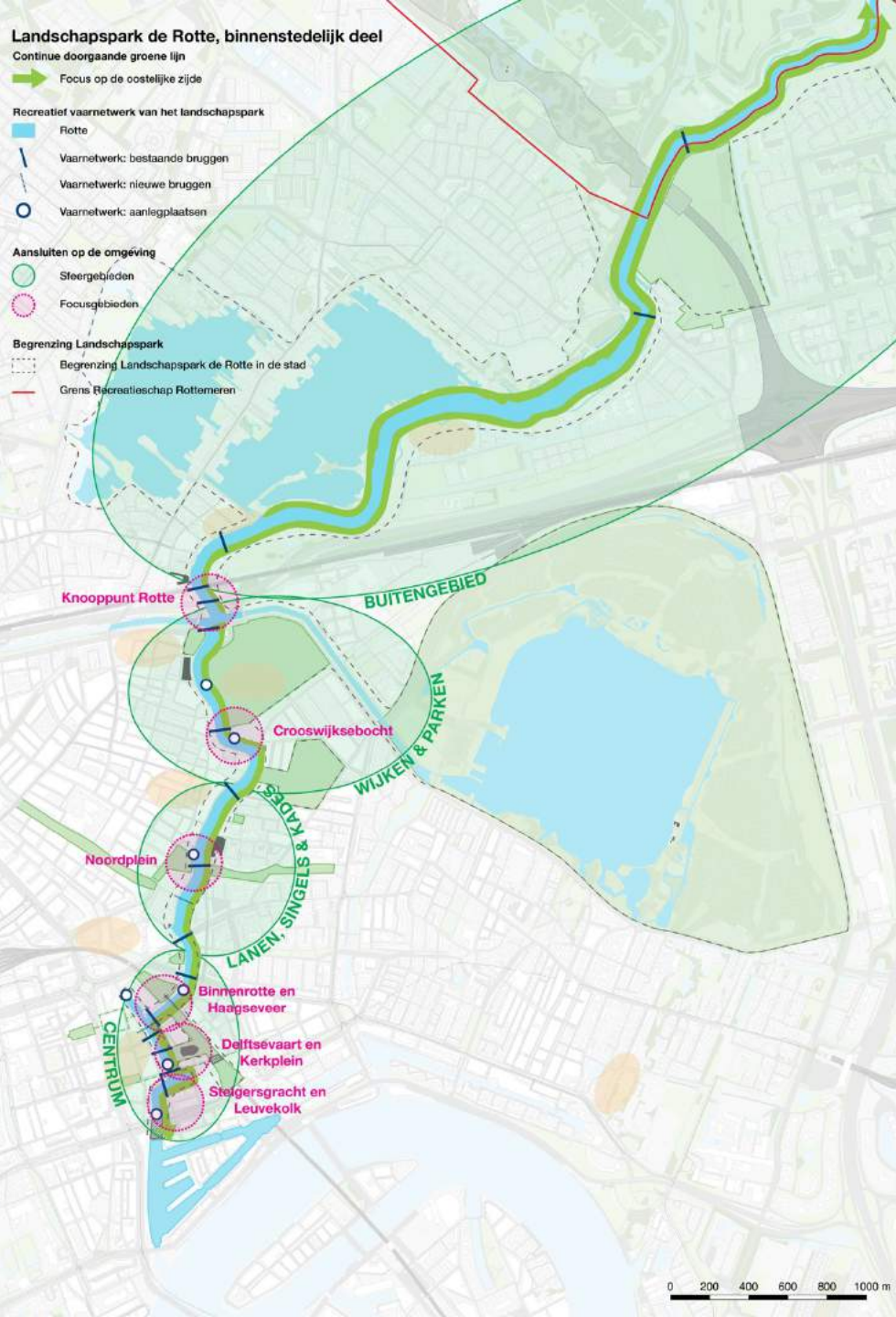
Sfeergebieden

Focusgebieden

Begrenzing Landschapspark

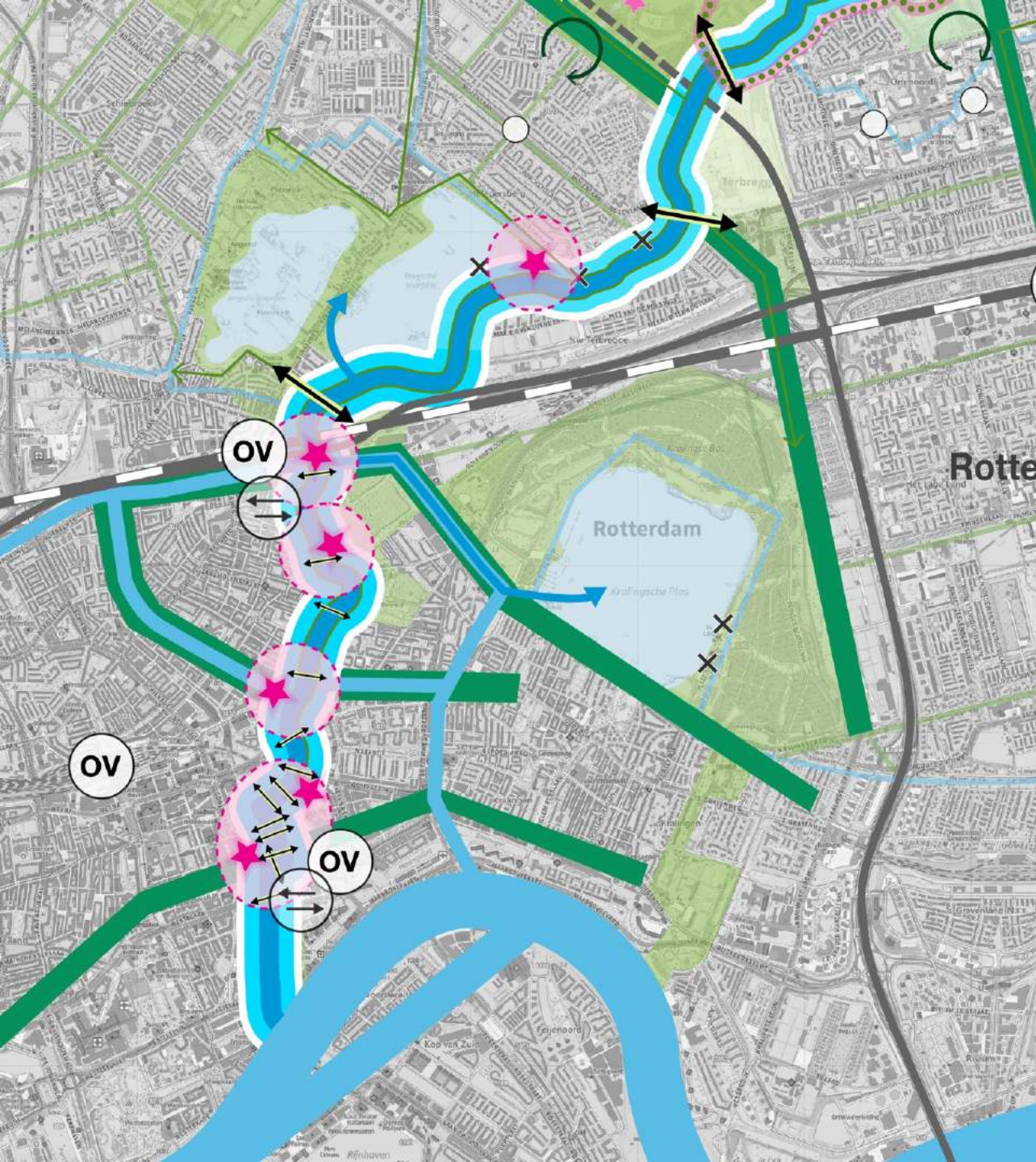
Begrenzing Landschapspark de Rotte in de stad

Grens Recreatieschap Rottemeren

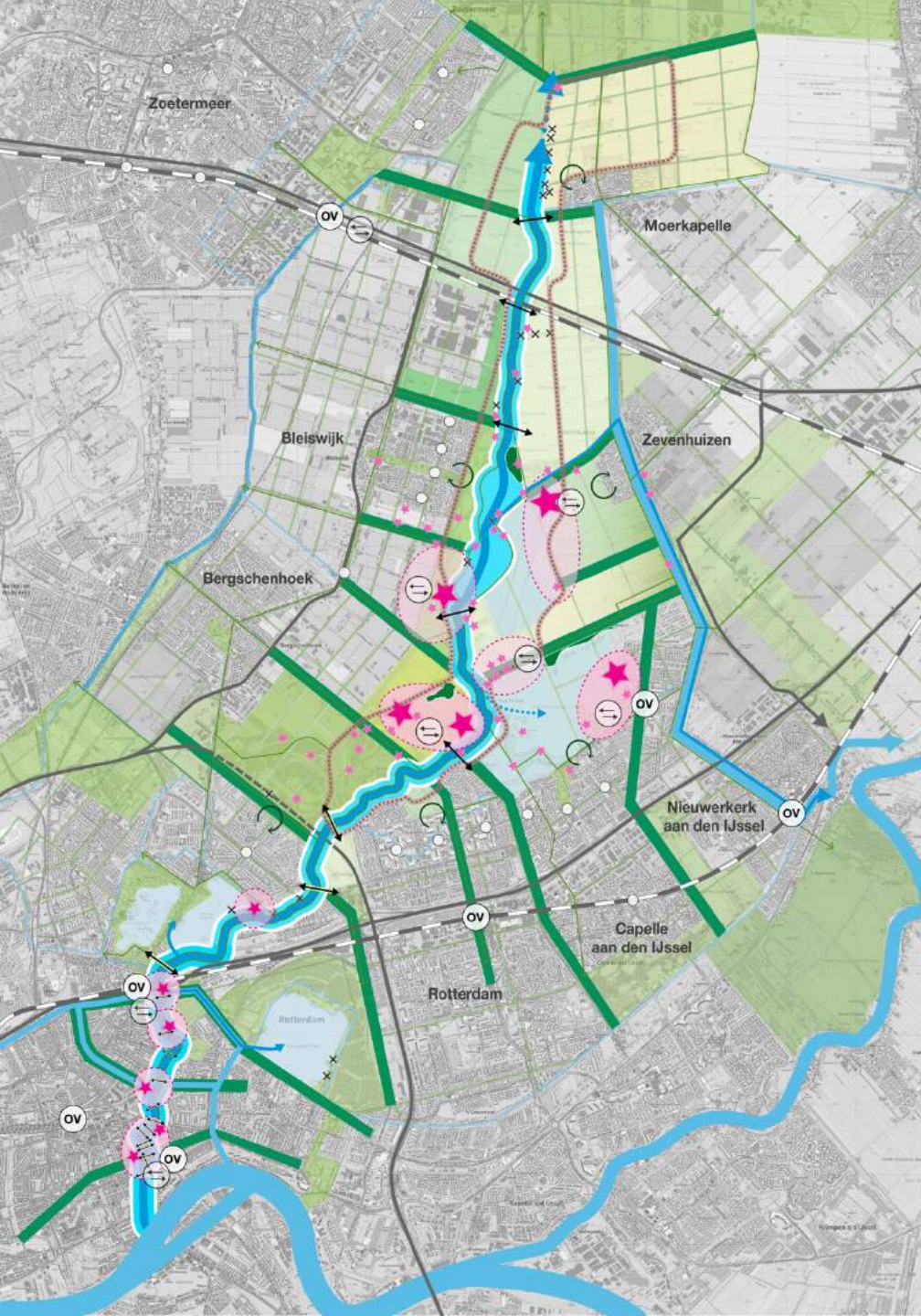

Visie landschapspark in de stad

Uitbreiding koerskaart met binnenstedelijk deel

- Rotte als ruggengraat van bron tot dam
- Ringvaartpark Zuidplaspolder
- Groene ribben: verstevigde lanen, dijken en tochten die onderdeel zijn van de polderstructuur
- Rondje Rottemeren: herkenbare doorgaande route voor langzaam verkeer (indicatief tracé)
- Polderkamers: elk een eigen inrichting, die kan veranderen in de tijd
- Cultuurparels: sluisjes en molengangen
- Natuurparels: diverse natte natuurgebieden
- Recreatieve clusters: intensiveren van gebruik mogelijk
- Recreatieve trekpleisters (bestaand of nieuw)
- Overige recreatieve voorzieningen
- Overstappunt van auto naar langzaam verkeer
- Overstappunt van ov (train, metro, tram en bus) naar langzaam verkeer
- Nabijgelegen ov-haltes
- Oversteekplaatsen over de Rotte
- Ommetjes vanuit de omliggende wijken
- Bestaand fietsroutenetwerk
- Bestaande vaarverbindingen met de Rotte
- Mogelijke nieuwe vaarverbindingen met de Rotte (potentieel)

Uitbreiding koerskaart met binnenstedelijk deel

- Rotte als ruggengraat van bron tot dam
- Ringvaartpark Zuidplaspolder
- Groene ribben: verstevigde lanen, dijken en tochten die onderdeel zijn van de polderstructuur
- Rondje Rottemeren: herkenbare doorgaande route voor langzaam verkeer (indicatief tracé)
- Polderkamers: elk een eigen inrichting, die kan veranderen in de tijd
- Cultuurparels: sluisjes en molengangen
- Natuurparels: diverse natte natuurgebieden
- Recreatieve clusters: intensiveren van gebruik mogelijk
- Recreatieve trekpleisters (bestaand of nieuw)
- Overige recreatieve voorzieningen
- Overstappunt van auto naar langzaam verkeer
- Overstappunt van ov (train, metro, tram en bus) naar langzaam verkeer
- Nabijgelegen ov-haltes
- Oversteekplaatsen over de Rotte
- Ommetjes vanuit de omliggende wijken
- Bestaand fietsroutenetwerk
- Bestaande vaarverbindingen met de Rotte
- Mogelijke nieuwe vaarverbindingen met de Rotte (potentieel)

Aanzet uitgangspunten Ontwikkelplan

Aanzet uitgangspunten ontwikkelplan

- **Karakteristieken** veenlandschap (Rotte), droogmakerijen en naoorlogse recreatie- en natuurlandschappen **versterken en als vertrekpunt voor ontwikkeling**
- Naar een **klimaatrobuust watersysteem** met een schonere Rotte, groter areaal en meer verbindingen. Stromen scheiden en kringlopen sluiten
- Denken vanuit **ecologische systemen en verbindingen**
- **Verbinding natuurgebieden door (recreatieve) stepping stones.**
- **Eigentijds recreatief aanbod** van hoge kwaliteit. **Bewegen en sport centraal.** Meer **spreiding in de tijd.**
- **Karakters deelgebieden versterken** en **contrast tussen rust- en druktegebieden vergroten.**
- Focus op **lokale en regionale bezoekers**, netwerk erop aan laten sluiten.
- Stapsgewijs ontwikkelen van een **verkeersluwe ontsluitingsstructuur**
- **Langzaamverkeer stromen scheiden**, inzetten op toekomstige intensivering gebruik, ommetjes vanuit de wijken toevoegen en verbeteren
- **Vaarnetwerk Rotte verbinden met groter geheel.**
- **Gebiedseigen mogelijkheden klimaatadaptatie benutten**, klimaatneutraal en **natuurinclusief bouwen** als norm, organiseren **lokale kringlopen.**
- **Vanuit visie werken aan beheer** van gezonde bossen, heldere fiets-, auto en wandelstructuur en bijbehorende materialisering.

Rotte

Landschap

- Boezemlanden en restveen optimaal inrichten en eventueel uitbreiden.
- Zichtbaarheid Rotte vanaf de dijken.
- Zone boezemsloot als landschappelijke eenheid benutten.

Water

- Schone Rotte: boezemareaal vergroten, in boezem wetland en veenvorming om systeem schoner te krijgen, meer fluctuatie, meer regenwater vasthouden, oevers natuurlijker aanleggen.
- Blokboezems en waterparadijzen (o.a. in groene ruimtes Bleiswijk).
- Vaart Bleiswijk en Hennipsloot: slimme combi's van sluis, jachthaventje en vistrap.

Natuur

- Vergroten natuurwaarden van Rotte, meren en plassen (ecologische oevers uitbreiden, benutten natuurwaarden bovenlanden enz).
- Moerassen in boezem om klimaatrobustheid watersysteem te vergroten.

Verkeer en recreatie

- Rottedijk ontlasten en (gedeeltelijk) autovrij maken, hier alleen langzaam recreatief verkeer. Routes onaantrekkelijk maken voor doorgaand verkeer.
- Blijven inzetten op (langere aftands) fietsen en wandelen vanwege toenemende drukte.

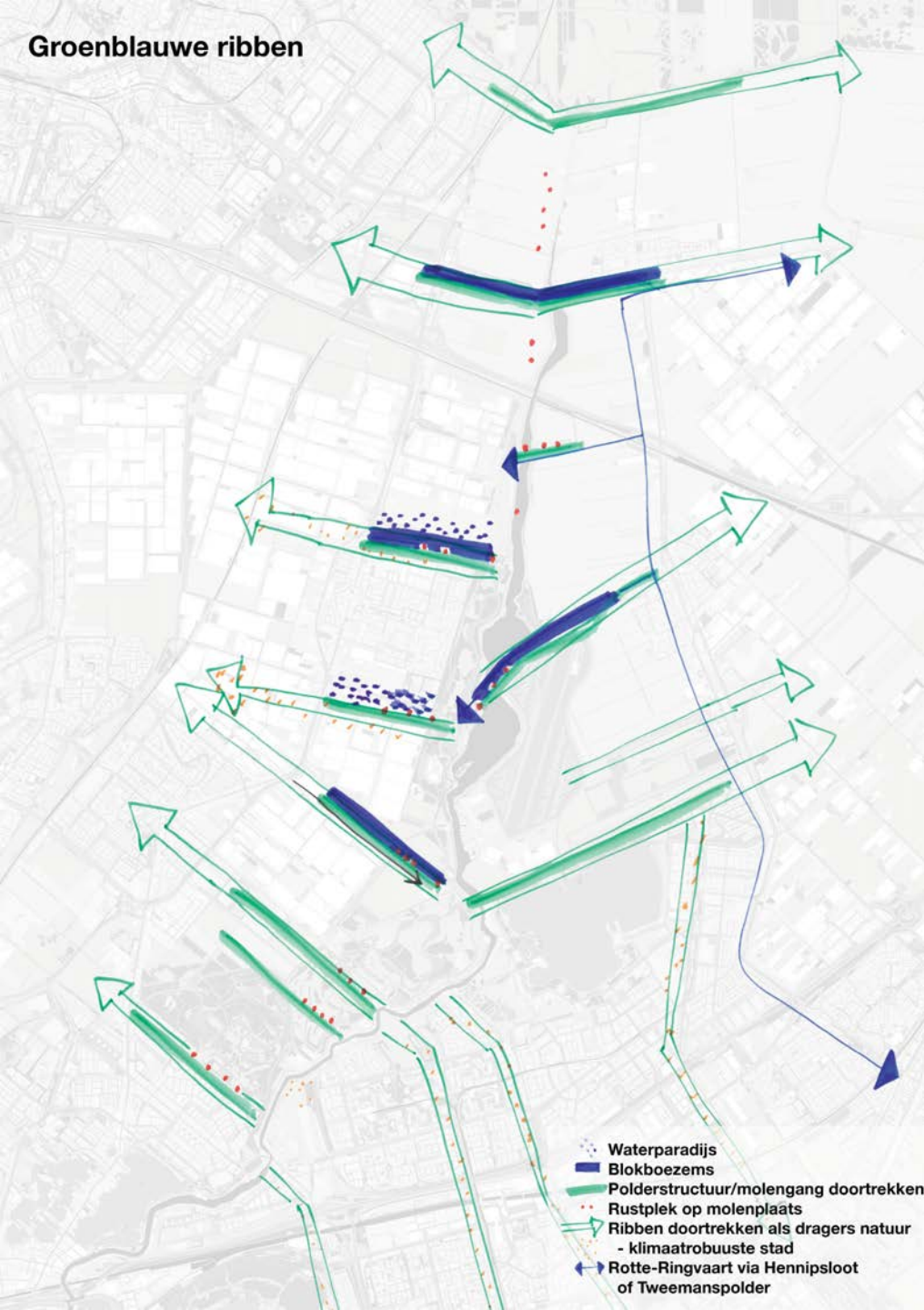
Klimaat, energie, circulair

- Elektrisch varen + multimodale oplaadpunten (pedelen en pedalen?), kansen voor aquathermie, omzetten warmte Rottewater, opslagvraagstuk energie.
- Oude Rottewoningen: gastransitie, lokale oplossing mogelijk.

Beheer

- Extra langzaam verkeersbrug over Rotte ter hoogte Ommoordse Veld is voorstelbaar!
- Duidelijkheid in gebruik en inrichting verschillende soorten paden

Groenblauwe ribben

Groenblauwe ribben

Landschap

- Molengangen en polderstructuren droogmakerij doortrekken tot aan Rotte en onderdeel laten zijn van langzaam verkeersnetwerk.
- Molenplaatsen als rustplek gebruiken.

Water

- Blokboezems en waterparadijzen (o.a. in groene ruimtes Bleiswijk).
- Vaart Bleiswijk en Hennipsloot: slimme combi's van sluis, jachthaventje en vistrap.
- Verbinding Rotte – Ringvaart door Tweemanspolder (extra 'stuurknop' in systeem, sluis, verbinding, gemaal, aanlegplaats, combi molentocht?).

Natuur

- Groenblauwe ribben in potentie dragers van natuur + doortrekken naar omgeving en meenemen als structuurdrager in nieuwe ontwikkelingen.

Recreatie

- Inzetten op verbinden voor fiets en wandelen, mogelijke verblijfskwaliteit ribben benutten

Verkeer

- Inprikkertocht over Limiettocht (fiets en auto?)
- Complexe verkeerssituatie rond de roeibaan vereenvoudigen
- Hennipsloot als verbindingen Rotte met Ringvaart Zuidplaspolder optimaliseren (automatische sluis, en versmalling Zevenhuizen oplossen).
- Verbinding Rotte en achterland, slimme combi's van sluis, jachthaventje en vistrap (o.a. Vaart Bleiswijk).
- Vaarverbinding Bentwoud (conveyer).
- Verbinding Rotte – Ringvaart door Tweemanspolder

Klimaat, energie, circulair

- Groene ribben bijdrage bij aan een klimaatrobuuste stad: verkoeling, rustplekken, koppelen aan groene routes in de buurt

Bos- en polderkamers

Bos- en Polderkamers

Landschap

- Tweemanspolder als laatste 'onaangetaste' droogmakerij koesteren en verbijzonderen. Molentocht is icoon!
- Droogmakerijen als landschappelijke eenheid herkenbaar maken.
- Verstrekten identiteit individuele recreatiegebieden.

Water

- In polders wetland en veenvorming om systeem schoner te krijgen, meer fluctuatie, meer regenwater vasthouden, oevers natuurlijker aanleggen.

Natuur

- Waterberging i.c.m. natuurontwikkeling (Klappolder, Polder de Wilde Venen en Tweemanspolder). Moerassen in polders om klimaatrobustheid watersysteem te vergroten.
- Kansen voor nieuwe bossen en ecologische corridors (zone LBB-Bentwoud), vergroot ook opvangwaarde. Meer bos rond de steden.

Recreatie

- Breed pallet aan recreatieve activiteiten verspreid over de bos-en polderkamers, met elk een eigen karakteristiek.
- (rondjes) wandelen en fietsen

Verkeer

- Verkeerssysteem voor de toekomst ontwerpen.
- Complexe verkeerssituatie roeibaan vereenvoudigen.
- Rondje Rottemeren over Rottebanddreef, Kooilaan en Slingerkade.
- Wandelverbindingen tussen deelgebieden verbeteren.
- Opschonen fietspaden o.a. Bleiswijkse Zoom.
- Ommetjes vanuit de woonwijken

Klimaat, energie, circulair

- Klimaatneutraal en natuurinclusief bouwen norm toekomstige uitbreidingen.
- Warmtehuishouding kassen benutten
- Natuurinclusieve kringloop landbouw, zachtere overgangen, geworteld in gebied, in gesprek met ondernemers!

Beheer

- Meer natuurlijk, grotere eenheden, gezonde bosopbouw.
- Bos of weidevogelgebied tussen de Bossen en Bergschenhoek.
- Goede beheerroutes en onslagplekken

Eerste discussiepunten

- Open polder/cult. historisch landschap vs natuur/waterberging en opvangcapaciteit (Tweemanspolder, Wilde Venen, Eendrachtspolder)
- Verkeer: echt auto vrij, radicale verkeersoplossing? Stapsgewijze ontwikkeling – begin met rondje Rotte?
- Restruintes: weidevogelgebieden ontwikkelen of bosuitbreiden
- Inzetten op bosverbinding Bentwoud – Rottemeren bij Kruisweg? Nat bos, oud plan?
- Warmteleiding Rotterdam-Leiden, hoe mee omgaan..
- Toekomst individuele (agrarische) ondernemers in beeld > hoe sturend voor toekomstbeeld
- Ecologische verbinding Zuidplaspolder haalbaar?
- Vrijkomende ruimte kassen Zuidplas, wat kunnen we hiermee
- Heeft recreatieschap verpachte grond???

Aanzet Ruimtelijk Rotte-spelregels

- Watersysteem is basis, landschap is leidend
- Koester en versterk het verschil kronkelende Rotte en strakke polderstructuren
- Benader de Rotte niet als een lijn maar als een zone
- Maak een rondje Rottemeren
- Verdedig de grootste open maten in het gebied
- Intensiveer de verbindingen tussen de Rottemeren en het achterland
- Speel in op de diversiteit van het water- en boslandschap
- Verfijn het netwerk van verbindingen, te land en te water
- Voeg een nieuwe krachtige trekker toe (icoon Tweemanspolder)
- Rijke schakering besloten en open ruimtes
- Buit de diversiteit en ontwikkelkracht van het achterland uit

Recreatief landschapspark Rottemeren Ontwikkelplan

Analyse

29 oktober 2019

Kernteam en Klankbordgroep

BIJLAGE deelnemers expertsessies

Deelnemers expertsessie Water, natuur en recreatie

23 september

Deelnemers:

Mel O Feldkamp	De Stad Uit
Eric Kortlandt	Ecologica/Waterwijzer rond de Rotte
Annemarie Kok	Gemeente Lansingerland
Jeanette Gerkens	Gemeente Lansingerland
Sanna den Hoeks	Gemeente Lansingerland
Marit Meier	Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
Jeroen Grutters	Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
Pieter Boone	Gemeente Rotterdam
Jolande Niemeijer	Gemeente Zuidplas
Martin Kortsanje	Gemeente Zuidplas
Willem Abels	Gemeente Zuidplas
Bas van der Zanden	Natuurstad Rotterdam
Erik Rovekamp	Ondernemersvereniging Rottemeren
Monica de Vast	Recron
Cees van der Burg	Rotta
Jaap van Lien	Rotta
Wietse van Alten	Sportvisserij Zuidwest Nederland
Myrthe Schipper	Staatsbosbeheer
Nelleke den Boon	Staatsbosbeheer
Linda Groeneveld	Staatsbosbeheer
Monique Banus	Staatsbosbeheer
Dick van Stegeren	Staatbosbeheer
Erik Rumpff	Staatsbosbeheer
Mariëlle van den Berge	Stichting Plezierriever, Ook dit is de Rotte, Ondernemersvereniging Rottemeren
Liesbeth de Frel	Stichting Natuurlands

BIJLAGE deelnemers expertsessies

Deelnemers expertsessie Recreatie en verkeer

24 september

Frans van der Meer	Staatsbosbeheer
Thomas te Lintel Hekkert	RHDHV
Bert de Boer	Wandelnet, mail: adeboer@caiway.nl
Peter Nedelhof	Gemeente Lansingerland
Richard van der Horst	Gemeente Rotterdam
Jan Caesar	Fietsersbond
Jan Laverman	Fietsersbond
Warner Beumer	Gemeente Rotterdam
Erik Rumpf	Staatsbosbeheer
Frank Kwanten	Delta Cycling
Yildiz Yenici	Gemeente Lansingerland
Mariëlle van den Berge	Stichting Plezierriever, Ook dit is de Rotte, Ondernemersvereniging Rottemeren
Erik Rovekamp	Ondernemersvereniging Rottemeren

Deelnemers expertsessie Landschap en cultuurhistorie

24 september

Edwin van der Hoorn	Gemeente Zuidplas
Annemarie Kok	Gemeente Lansingerland
Marc Laman	Erfgoedhuis Zuid-Holland
Gerrit van der Knaap	Oudheidkundige Vereniging en Museum Bleiswijk
Carola Sturkenboom	Staatsbosbeheer
Rivka Bergshoeff	Gemeente Lansingerland
Erik Rovekamp	Ondernemersvereniging Rottemeren
Yolanda Boekhoudt	Gemeente Rotterdam
Mariëlle van den Berge	Stichting Plezierriever, Ook dit is de Rotte, Ondernemersvereniging Rottemeren

BIJLAGE deelnemers expertsessies

Deelnemers expertsessie Klimaat, energie en duurzaamheid

7 oktober

Allard van Leerdam	Staatsbosbeheer
Laurens Bonekamp	Staatsbosbeheer
Chrstina Boomsma	
Jeroen Grutters	Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
Jeroen van der Kwaak	Gemeente Rotterdam
Jorg Pieneman	Gemeente Rotterdam
Carol Hol	Stichting Plezierrivier de Rotte
Cora Grijswit	Gemeente Lansingerland
Karmijn van den Berg	Gemeente Rotterdam
Hans Sanders	Rotta
Fabienne Bosschieter	Gemeente Zuidplas

Deelnemers expertsessie Beheer

7 oktober

Rien van de Vorm	Rotta
Annemarie Kok	Gemeente Lansingerland
Cees van Vliet	Staatsbosbeheer
John van Beek	Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
Mark Vermeulen	
Bas de Haas	
Guurs Moret	Gemeente Zuidplas